Гірники з Шахтарська Донецької області пікетували Кабінет Міністрів України. Головні вимоги: погашення боргу із заробітної плати, оплата за відвантажене вугілля, припинення перевірок з боку контролюючих органів.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

№ 230 (2730) ■ Середа, 5 грудня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1791 р. Не стало Вольфганга Амадея Моцарта, австрійського композитора, класика світової музики. ■ 1881 р. У с. Вишня під Вінницею помер видатний лікар Микола Пирогов, засновник воєнно-польової хірургії в Росії. ■ 1931 р. На Полтавщині народився письменник Григір Тютюнник, майстер оповідання. ■ 1931 р. У Москві знищено храм Христа Спасителя, збудований на народні пожертви. ■ 1951 р. У Брюсселі створено Міжнародну організацію з міграції. ■ 1971 р. У столиці Аргентини Буенос-Айресі відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку.

На результати вплинула більшість

«Утворення парламентської більшості продемонструвало еволюцію української влади», — наголосив заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш, виступаючи перед учасниками семінару для представників регіональної преси, присвяченого діяльності парламенту. На його переконання, саме формування парламентської більшості завершило епоху перехідного періоду, і лише об'єднані зусилля трьох гілок влади можуть перевести нашу державу на новий виток розвитку. Степан Гавриш висловив своє бачення подальшої еволюції української влади: в результаті наступних парламентських виборів мають перемогти правоцентристські сили і в новій Верховній Раді треба створити реальну парламентську більшість. А результатом має стати формування коаліційного уряду, який працюватиме чотири роки, як і парламент. Це, на його погляд, забезпечить спільну відповідальність уряду і парламенту за все, що відбувається в державі.

(Закінчення на 2-й стор.).

Подарунок для Шрьодера

Дедалі більше насіннєва перспектива нагадує анекдот, коли чоловік підходить до газетного кіоску, сподіваючись придбати щось цікавеньке, приміром «Україну» або «Незалежність». А йому відповідають, що Україну вже розібрали, а незалежність продали. У столичних кабінетах визрів проект угоди, яку, імовірно, підпишуть завтра — наше Міністерство агрополітики, з одного боку, та Федеральне міністерство з питань захисту прав споживачів, продовольства та сільського господарства Німеччини, з другого. І все це у рамках візиту до Києва канцлера ФРН Герхарда Шрьодера. На насіннєвих заводах уже охрестили документ, як «прощавай вітчизняне виробництво». Проект, керуючись високою метою про розширення, поглиблення та зміцнення двосторонніх відносин, фактично, на шкоду нашим продуцентам насіння здає перспективний український ринок посівного матеріалу іноземцям. На перший погляд — нічого небезпечного. У документі йдеться, що Україна висловлює готовність «у першому півріччі 2002 року переглянути ставки ввізного мита на насіння з метою їх скасування або суттєвого зниження», аби «сприяти розвитку двосторонньої торгівлі». Робитиме свої кордони для ввезення українського посівного матеріалу прозорішими і німецька сторона. Але, якщо ми «висловлюємо готовність», фактично зобов'язуємося, то на Заході згідно з проектом робитимуть це «у рамках можливостей».

(Закінчення на 3-й стор.).

ПРЕМ'ЄРА РУБРИКИ

Сім днів Києва

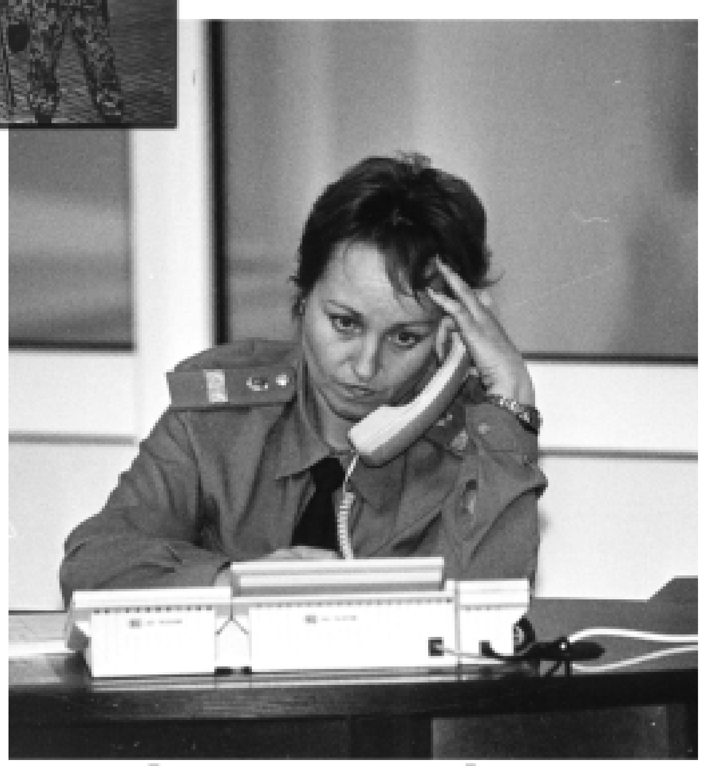
ПОЛІТ "БЕРКУТА"

Бог створив світ
за сім днів.
Це вам скаже негр
на вході до шикарного ресторану
(з джазом і салатом за 200 гривень)
і сержант при вході до міліцейського главку на Володимирській, 15.
Їх розділяє якихось триста метрів.
І їхні погляди на те, що вийшло з великого задуму, діаметрально різні.
Чому?
На це запитання ми шукали відповідь серед охоронців правопорядку саме сім днів.

(Закінчення на 9-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

З невідомого орнітологам

Тенденції

Чиста вода за європейські гроші

Остаточно узгоджені питання фінансової допомоги Херсону від Європейського банку реконструкції та розвитку. Гроші надаються за програмою, яка передбачає технічну допомогу, ремонт та заміну зношених систем міського водоканалізаційного господарства. Наданих місту грошей вистачить на ліквідацію підтоплень, покращення якості питної води, зменшення її витрат під час подачі населенню, **повідомляє наш власний кореспондент Алла Брусилова.**

Освіта

На олімпіаду, не виходячи зі школи

В Одесі з ініціативи місцевого інституту вдосконалення вчителів відбулася всеукраїнська Інтернет-олімпіада з математики, фізики, хімії та біології. У ній взяли участь понад півтори сотні школярів з 14 областей України. А переможцями відповідно стали Адам Головенко з Луцька, Святослав Вовденко з Луганська, Софія Москаленко з Харкова та Оксана Марчук з Фастова.

Їм вручено цінні подарунки та картки на 30-годинне безоплатне користування Інтернетом. Планується проводити Інтернет-олімпіаду щорічно. Може, це прискорить і комп`ютеризацію шкіл, адже нині в Одеській області один комп`ютер припадає на 500 школярів, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Передплачуйте і вигравайте!

Продовжуємо друкувати пропозиції для розіграшу серед передплатників нашої газети:

36. Санаторій «Квітка полонини» (головний лікар Павло Ганинець) — ящик лікувальної мінеральної води «Лужанська-7».

37. ВАТ «Мукачівська трикотажна фабрика «Мрія» (голова правління Галина Гороховська) — комплект чоловічої білизни.

38. ВАТ Романівський склозавод (голова правління Віктор Куницький) — кришталеві вироби.

39. Запорізьке відділення Національної спілки письменників України (голова Запорізького обласного відділення Національної спілки письменників Григорій Лютий) — бібліотечка художньої літератури.

Передплачуйте і вигравайте! Удачі вам!

Передплатив і виграв

Зроби так само

Коли разом з народним депутатом України Станіславом Ніколаєнком ми зайшли на подвір'я Григорія Руснака, мешканця селища Горностаївка, з'ясувалося, що господар і сам щойно повернувся до хати.

— Ходив на пошту, передплатив «Голос України». А квитанцію надіслав до редакції — нехай знову виграє, — повідомив з порога Григорій Митрофанович.

Газету читає вся родина Руснаків, ще й сусідів «частують». Та приз виграли вперше. І не сподівалися! Спасибі, все-таки приємно, коли сам депутат вітає.

І нехай захищає нашого шанувальника від вітрів та негараздів куртка, надана для розіграшу підприємством «Херсонські комбайни».

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

На фото автора: народний депутат Станіслав Ніколаєнко вітає Григорія Руснака.

P. S. Росія пропонує Україні кредит для добудови двох атомних енергоблоків

На результати вплинула більшість

(Початок на 1-й стор.).

Степан Гавриш високо оцінив діяльність Верховної Ради третього скликання, яка незабаром завершить свою каденцію. За неповні чотири роки парламент розглянув 2907 законопроектів і прийняв у цілому 996 законів. Для порівняння: ВР другого скликання схвалила 690 законів, першого — 404. І саме створення парламентської більшості, наголосив С. Гавриш, позитивно вплинуло на результати законотворчої діяльності.

Нещодавно прийнятий парламентом закон про списання і реструктуризацію боргів населення за житлово-комунальні послуги Степан Гавриш оцінив позитивно. Він зізнався, що сам голосував за цей закон, бо, на його думку, це «не популістський захід, а одна зі спроб знайти вихід для наведення ладу у житлово-комунальній сфері». Закон, зазначив С. Гавриш, передбачає списання боргів не всіх «злісних неплатників», а лише малозабезпечених. Водночас заступник глави парламенту визнав, що на схвалення цього закону насамперед вплинуло наближення парламентських виборів.

Степан Гавриш також прокоментував правову колізію, яка виникла з виборами до Верховної Ради Криму: за чинним на сьогодні законом виборча кампанія на півострові вже фактично стартувала, за 120 днів до дня голосування, оскільки Верховна Рада України не спромоглася вчасно схвалити новий закон про вибори до кримського парламенту. На думку С. Гавриша, різниця у термінах виборчих перегонів між Кримом і Україною загалом не вплине на результати виборів, бо виборча кампанія до вищого законодавчого органу держави вже також де-факто стартувала. Однак непорозуміння можуть виникнути під час створення виборчих комісій, адже за новим законом про вибори народних депутатів України їх формуватимуть партії. Степан Гавриш вважає, що найближчим часом Верховна Рада України має внести низку «суто методологічних» змін до закону про вибори до кримського парламенту, щоб привести його у відповідність із законом про вибори до ВР України. Однак модель кримських виборів уже не змінять.

Юліана ШЕВЧУК.

Адвокат Тетяна Монтян у спілкуванні з журналістами висловилася проти зволікання у справі проти членів організації УНА-УНСО, пов'язаній з подіями 9 березня. Вона зазначила, що основною причиною називають відсутність приміщення для проведення суду, яке змогло б умістити всіх бажаючих.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Історичний вибір

Заява Народного руху України до 10-ї річниці всеукраїнського грудневого референдуму 1991 року

Десять років тому український народ зробив історичний вибір, проголосувавши за незалежність нашої держави. Перше грудня 1991 року назавжди залишиться у світовій історії як день народження України — держави, утвореної шляхом мирного і свідомого волевиявлення її громадян.

Український народ у 1991-му підтримав програмне гасло Народного руху України, який з першого дня свого існування боровся за утворення незалежної української держави. Проте уявлення, якою має бути ця держава, у влади і в національно-демократичних сил на той час було аж ніяк не однакове. Відчуття певної ейфорії, яке охопило восени 91-го лідерів національно-демократичних сил України, було певною мірою використано посткомуністичною номенклатурою для того, щоб залишити за собою всі важелі реальної влади. Підтвердивши Акт про державну незалежність, народ України зробив, як потім з'ясувалося, лише половину справи.

Сьогодні хотілося б уникнути помилок, яких припустилися в недалекому минулому, коли амбіції деяких лідерів у стані українських демократів та їх небажання йти на компроміс відіграли свою негативну роль під час перших президентських виборів, що відбулися того-таки першого грудня 1991 року. Коли владні структури об'єдналися навколо свого єдиного кандидата — Леоніда Кравчука, підтримувана більшістю українців національно-демократична опозиція не тільки не згуртувалася навколо кандидатури В'ячеслава Чорновола, а навпаки — висунула цілу групу заздалегідь «непрохідних» кандидатів на Президента, які не тільки розпорошували голоси своїх виборців, а й сіяли в народі зневіру у власній здатності до об'єднання заради великої мети. Амбіції та політична короткозорість деяких «мітингових вождів» не дали тоді змоги досягти демократам тих сподівань, яких очікувало від них суспільство.

Як підсумок, усі випробування, через які пройшов український народ у перші роки незалежності, включаючи спад виробництва і споживання, знецінення вкладів населення, гіперінфляцію і грабіжницьку приватизацію, приписувалися і дотепер нав'язуються національ-демократам, під прапорами яких біля керма влади опинились зовсім не ті, хто послідовно виступав за незалежність, демократію та ринкові реформи в інтересах народу.

Чи можемо ми сьогодні втішатися десятьма роками незалежної історії? Без сумніву, так. Шлях, який подолала Україна за десять років, аж ніяк не можна назвати простим. Те, на що іншим країнам було відведено історією десятиліття чи століття, нам доводилося проходити в надзвичайно короткий термін. Проте далеко не все, що є сьогодні в Україні, можна віднести до наших здобутків.

Отож напередодні парламентських виборів історія нашої країни вступає в нову фазу. Ми знову отримали історичний шанс для перемоги національно-демократичних сил на виборах до Верховної Ради. Появі такого шансу сприяли і об'єднувальні процеси в середовищі національно-демократичних партій, що досі вважалися нереальними, і усвідомлення всім суспільством потреби об'єднання, необоротності процесів консолідації патріотичних сил нашої держави.

Реакція опонентів на процес об'єднання в таборі національно-демократичних сил була прогнозованою і цілком зрозумілою. Відчувши небезпеку втрати реальних важелів впливу на політику та економіку держави, політичні противники націонал-демократів створили умови для розкручування нового витка суперечностей у наших лавах за сценарієм 1991 року. Це і віртуальне створення «НРУ за єдність» та на його основі — так званого блоку «Народний рух України», це і приєднання частини правих сил до так званих «рятувальників» з лівого табору та інших структур, позбавлених будь-якої ідеології. Однак те, що десять років тому стало драмою для української демократії, сьогодні має вигляд погано зрежисованої комедії. Адже широкі маси населення знають справжню ціну «Руху Бойка» та «самозваним рятівникам» України.

Однак спроби нас послабити приречені на невдачу. Це можна стверджувати тому, що об'єднання руху, створення блоку «Наша Україна» були не тільки ініціативою партійних лідерів, а й відповіддю на масові настрої політично активних українців, які не сприймають тепер іншого шляху, ніж реальне єднання всіх тих, хто хоче бачити Україну не лише незалежною, а й багатою, квітучою країною, народ якої здатен забезпечити собі рівень економічного і духовного життя за найвищими світовими стандартами.

Саме за це ми всі голосували на референдумі 1 грудня 1991 року. Саме це ми зможемо зробити, коли не дамо себе обманути, не дамо себе роз'єднати. Наступне десятиліття нашої історії не повинно стати ще одним десятиліттям втрат та розчарувань. Не допустити цього, повернути Україну на шлях справжніх реформ та демократії ми можемо вже тепер, зробивши все можливе для перемоги на виборах блоку «Наша Україна», невід'ємною складовою якого є Народний рух України.

Лише в єдності наша сила!

Слава Україні!

Геннадій УДОВЕНКО, голова Народного руху України.

29 листопада 2001 року.

Партійні рядки

«Варяг» аграрнику — не товариш

У майбутньому парламенті жодні «варяги» не повинні представляти аграрну громаду Миколаївщини. Такий лейтмотив конференції обласної організації Аграрної партії України навіяла тінь поразки АПУ на виборах чотирирічної давності. Категоричності, самокритики не бракувало.

— Якщо ми проведемо передвиборну кампанію так, як у 1998-му, нас і далі викидатимуть з усіх трибун, — застеріг голова обласної організації Іван Шульга. — Вмостившись у парламентські крісла, ті, кому ми тоді довірились, швидко забули про село.

— Знаєте, я почав поважати фермерів, — сказав член політради АПУ, директор радгоспу «Степовий» Володимир Погорєлов. — Вони вміють захищати свої права. А ми... Куди скажуть, туди і йдемо. Свого часу я підтримував юристів, казали, у них сильна команда. А вони потім нас «не впізнавали» в Києві...

Не забули аграрники і про центральне партійне керівництво, яке, на думку багатьох учасників конференції, не вельми дбає про зміцнення зв'язків з регіонами. Прозвучало й таке: партія зміцнилася (а це реальність) не завдяки верхам, а дякуючи роботі низових організацій.

Вічне партійне «що робити?», зрозуміло, передбачає реалістичну самооцінку. Тим паче що, підкреслювали делегати, АПУ (а отже, й регіональна організація) «взяла на себе відповідальність за наслідки реформи на селі». І тут, скажемо так, певна невідповідність: лідерство у чисельності партійних лав (на Миколаївщині — 12,5 тисячі членів Аграрної партії) абсолютно не гарантує успіху на виборах. Як зауважив член політради, заступник держсекретаря Мінагрополітики Юрій Лузан, хоч і сумнівні всі ці рейтинги, а все-таки тривожний симптом: в області сьогодні АПУ симпатизують лише 4,3 відсотка виборців. І надто великою розкішшю буде пасивне очікування: кому віддасть перевагу 340-тисячний сільський електорат?

З огляду на реалії, на те, що АПУ не може проводити фестивалі й конкурси красунь, єдино надійний механізм впливу на виборців — активізація роботи партійних осередків на селі, у глибинці.

Питання, з ким блокуватися, не викликало на конференції ані найменшого різноголосся, адже одними з перших в Україні лідери миколаївських обласних організацій НДП, Партії регіонів, «Трудової України» і АПУ підписали декларацію про політичну співпрацю в регіоні.

Анатолій РОМАНЮК.

Миколаївська область.

Фракція «Яблуко» ініціює створення парламентської слідчої комісії для розслідування фінансових операцій з ПДВ

Фракція «Яблуко» ініціює створення парламентської слідчої комісії для розслідування фінансових махінацій з ПДВ. Про це на ранковому засіданні парламенту 29 листопада заявив один з лідерів блоку «Яблуко» Геннадій Балашов.

— «Яблуко» переконане, що стабільне наповнення бюджету-2002 неможливе без наведення порядку у збиранні ПДВ та операціях з відшкодування ПДВ експортерам, — заявив Геннадій Балашов. — Тому конче потрібно провести розслідування законності операцій з цим податком.

Крім того, в «Яблуці» вважають, що за наявності ПДВ Україна не зможе виконати бюджет у його доходній частині. У цьому питанні позиція «яблучників» залишається незмінною: ПДВ має бути скасовано, а ставки інших податків — знижено до цивілізованих розмірів.

«Яблуко» нагадує, що кінцевим платником ПДВ — податку на додану вартість — є споживач, пересічний громадянин. Для нього через ПДВ будь-який товар чи послуга на 20 відсотків дорожчає. Оскільки ПДВ не дає реальних прибутків до державного бюджету, «Яблуко» пропонує цей податок скасувати. Й зменшити у такий спосіб податковий тиск та фактично знизити ціни на 20 відсотків.

Прес-служба партії «Яблуко».

Судова реформа під сумнівом

Голова парламентського Комітету з питань правової політики Олександр Задорожній, виступаючи на семінарі для регіональних ЗМІ, висловив сумнів, що парламент третього скликання прийме закон про судоустрій. «Місце судової системи у виборах ще не визначено, і не зрозуміло співвідношення адміністративного і судового ресурсу на виборах», — пояснив О. Задорожній. Водночас глава профільного комітету звернув увагу на незадовільне фінансування українських судів, яких на сьогодні діє 773. Одна із проблем — забезпечення судів технічними засобами для записів. За підрахунками комітету, в держбюджеті необхідно законодавчо передбачити на технічне оснащення «третьої влади» 25 млн. грн.

Олександр Задорожній відзначив схвалення парламентом у червні ц. р. так званого Малого судового кодексу, яким розпочато судову реформу. За його словами, цей документ вирішив два важливі питання: сприяв створенню єдиної судової системи в державі та рівності у правах учасників судового процесу.

Фотофакт

Представники комісії з журналістської етики — головний редактор тижневика «Дзеркало тижня» Володимир Мостовий (праворуч) і політичний оглядач газети Сергій Рахманін — відповідають на запитання колег в одеському прес-клубі «Право».

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Подарунок для Шрьодера

Наміри

(Початок на 1-й стор.).

Закордонний партнер перестрахувався, хоча можна було б цього і не робити. Експансія українського насіння їм не загрожує. І не тому, що наше насіння поступається якістю. Просто нам там «ловити» нема чого. У німецького споживача роками сформовані канали постачання, а західні насіннєві фірми об'єдналися у потужні компанії і вже «привчили» своїх співвітчизників до, приміром, адаптованих гібридів цукрових буряків. А німецькі партнери завдяки запровадженим пільгам зможуть демпінгувати на нашому ринку і витіснятимуть з нього українського виробника — перспектива очевидна. Окрім того, угода несе інші негативи. Німецький посівний матеріал мало адаптований до наших кліматичних умов, що призведе до збитків вітчизняних аграрників.

Виробники насіннєвого матеріалу стверджують, що під час складання проекту угоди гору взяли не державницькі інтереси, а суб'єктивні зацікавлення. А в іншому разі, як пояснити, що кілька тижнів тому під час виставки «Київська осінь-2001» аграрний міністр Іван Кириленко категорично висловлювався проти імпорту насіння цукрових буряків. Тепер саме він, очікується, підписуватиме угоду.

Хоча в уряді щодо насіннєвого питання немає єдності — голова Держдепартаменту продовольства Леонід Сватков закликав Івана Кириленка внести зміни до проекту угоди. Він вважає, що доцільно зберегти ввізне мито на насіння цукрових буряків. Передчасне його зняття означатиме відмову від вітчизняних сортів і гібридів цієї культури та цілковитий перехід на щорічні закупки насіння іноземних фірм. Насамперед — німецьких. На думку Л. Сваткова, для українських виробників такий «протекціонізм» означатиме втрати на рівні 160 мільйонів доларів на рік. А коли іноземці остаточно завоюють ринок —240 мільйонів.

Скасування мита він характеризує як «передчасне і економічно небезпечне». А з точки зору взаємовигідного партнерства — це «необгрунтована поступка на шкоду одній зі сторін».

Угода викликає подив ще й тому, що українські насіннєві компанії самі спроможні забезпечити наших виробників якісним посівним матеріалом і жодного дефіциту у ньому селяни не відчувають.

Галина КВІТКА.

Фотофакт

У Міжнародний день інвалідів у селищі Лютіж Київської області за участі Президента України Леоніда Кучми було відкрито першу чергу об'єктів Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Тенденції

Згасає вогонь у кузні кадрів

Хто вже завтра працюватиме на підприємствах чорної металургії, машинобудування та хімії? Таку «несподівану» проблему у Дніпропетровську намагалися розв'язати на нараді міської асоціації промисловців та підприємців. Трудові колективи тутешніх виробництв важкої індустрії катастрофічно старіють. Трудяться там здебільшого люди передпенсійного та пенсійного віку. Молоде поповнення останніми роками обминає заводські прохідні.

Поки що асоціація вирішила взятися за професійно-технічну освіту: провадити профорієнтацію серед молоді, сприяти навчанню в ПТУ «на вищому, ніж досі, рівні».

Освітяни не заперечують, що більшість училищ нині справді ледь животіють. На своїй нараді вони заявили, що педагогічні колективи ПТУ готові відроджувати у місті систему підготовки робітничих кадрів і виклали на папері відповідні «стратегічні напрями».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Злочин без кари

Презентація книжки відомого правозахисника Євгена Сверстюка «Злочин без кари» відбулася під час науково-практичної конференції «Політичні репресії на Поділлі у 20—30-х роках». У виданні, що має переклад англійською, йдеться про жахливі факти злочинів проти безневинних людей, названо місця масових розстрілів. Одне з них — центральний міський парк культури і відпочинку.

Молоді вінницькі історики на чолі з Валерієм Васильєвим встановили інші місця розстрілів: біля палацу школярів в обласному центрі, у селі Підлісне Вінницького району. Свою дослідницьку роботу вони назвали «Червоні розстріли». На жаль, через брак коштів її видано мізерним тиражем, до того ж ще й дрібним шрифтом.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Вісті з Чернігівщини

Партизани зібралися в корюківських лісах

У Корюківці відбулися урочистості з нагоди 60-річчя початку партизанського руху у Великій Вітчизняній війні. Учасники військово-патріотичної естафети «Чернігівщина—край партизанський», гості, колишні партизани поклали квіти до пам'ятника полеглим, побували у краєзнавчому музеї. У районному Будинку культури їх привітав з ювілеєм голова обласної ради ветеранів Герой Радянського Союзу Олександр Беспалов.

«Через терни до зірок»

Таку назву мав перший обласний благодійний фестиваль для дітей та молоді з особливими потребами. У ньому взяли участь майже 50 дітей-інвалідів з більшості районів Придесення. Вони продемонстрували свої малюнки, вишивки, вироби з соломки, кераміку тощо. Серед учасників фестивалю було й чимало чудових співаків, читців.

Будівельники змінили Москву на Київ

«Найдосвідченіші чернігівські будівельники повернулися із заробітків з Москви і тепер їздять працювати до Києва, де спостерігається бум на цю професію»,— так охарактеризував ситуацію із зайнятістю в будіндустрії Чернігівщини на черговому засіданні прес-клубу «Ділове слово» заступник голови облдержадміністрації Микола Литвинов. На його думку, хоча цього року в області вперше досягнуто значного збільшення обсягів робіт, вони не задовольняють владу. Досвід Києва змушує не заспокоюватися. На наступний рік керівництвом області розроблено таку програму дій, щоб на будмайданчиках зробити вдвічі більше.

Чужий хліб невигідний

Сесія Ріпкинської райради з метою підтримки своїх товаровиробників і збільшення надходжень до бюджету прийняла рішення про зміну ставки єдиного податку — з 200 до 100 гривень лише для приватних підприємців, які займаються торгівлею хлібом місцевого хлібокомбінату. Депутати також вирішили звернутися до Верховної Ради України з пропозицією про необхідність термінового прийняття в поточному році Податкового кодексу України.

Допекли крадії

У селі Кучинівці Щорського району донедавна мало не щодня відбувалися крадіжки. Серед ночі в багатьох сільчан злодії покрали картоплю, консервацію, курей тощо. Їхня зухвалість змусила кучинівців звернутися до керівництва району по допомогу. У село було направлено оперативний підрозділ співробітників міліції. Протягом трьох днів розслідування розкрито практично всі здійснені злочини. Винуватців тепер чекає суд. Щоб подібне не повторилося, кучинівці створили добровільну народну дружину.

Кожній родині по лікарю!

У Чернігові в обласному кардіологічному диспансері розпочалися заняття на шестимісячних курсах підготовки сімейних лікарів. Викладачі Харківського інституту післядипломної освіти підготують для Чернігівщини перших 35 багатопрофільних фахівців, які обслуговуватимуть родини.

День клієнта

У Куликівському районі зв'язківці нещодавно провели день клієнта. Його мета — в усіх поштових відділеннях приділити якнайбільше уваги відвідувачам, допомогти вибрати передплатникам найпотрібніші видання. Цього дня читачі найчастіше передплачували районну газету «Поліська правда», а також «Голос України», «Чернігівський вісник» та «Деснянську правду».

Добірку підготував Сергій ПАВЛЕНКО.

Фотофакт

У Маріупольському пологовому будинку № 1 кімнати для майбутніх мам обладнано за останнім словом медичної техніки. А слабеньких малюків одразу переводять до відділення інтенсивної терапії і вміщують у кювези, де за ними доглядатимуть, доки вага новонародженого не перевищить 2 кілограмів.

Фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО (Укрінформ).

Вітчизняний стиль

Синтезовано силіконовий гель

Унаслідок операцій, пов'язаних з онкологічними та варикозними захворюваннями молочної залози, в Україні щороку потребують протезування кілька тисяч жінок. На жаль, не всі з них можуть придбати цей протез — імпортні ох які недешеві, а вітчизняні... А вітчизняних донедавна не виготовляли — не було з чого.

Фахівці Запорізького ВО «Кремній-полімер» синтезували силіконовий гель для створення зовнішніх протезів жіночої молочної залози, а в Харкові вже розпочато їх виготовлення. Вітчизняні протези за хімічними й фізичними властивостями не поступаються імпортним, але вдвічі дешевші.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Не машина, а золото!

Перший зливок золота отримано за новою технологією у великій золотовидобувній компанії «Полюс» (Красноярський край, Росія).

Показово, що таким успіхом російські виробничники не в останню чергу зобов'язані Новокраматорському машинобудівному заводу. Про це по телефону повідомив на завод директор «Полюсу» Анатолій Синичкин. За його словами, створений краматорцями подрібнювач нового покоління працює надійно і продуктивно.

Новий агрегат здатний переробляти шматки породи до 1200 міліметрів у розрізі, твердістю 12 і більше одиниць. Краматорським обладнанням золотовидобувники зацікавилися торік на міжнародній виставці «Золото Росії» в Москві. Техніка марки НКЗ була удостоєна там почесного диплома. Тоді сибіряки і прийняли рішення придбати новинку. І не помилилися.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Ціни

Ще кілька зустрічей — і безплатно?

На Закарпатті за останні три тижні бензин подешевшав на 15 копійок за літр.

Сприяли цьому неодноразові попередження «королям і королевам бензоколонок» голови облдержадміністрації Геннадія Москаля — донедавна ціни на пальне були одними з найвищих в Україні. І ось на нараді з основними закарпатськими нафтотрейдерами прийнято спільне рішення про їх зниження. Максимальна вартість бензину АІ-95 — 1 гривня 65 копійок. Істотні обмеження у відпускних цінах введено й на інші марки бензину. АІ-76 відтепер відпускають по 1 гривні 25 копійок.

Облдержадміністрація звернулася з проханням до всіх споживачів пального повідомляти про факти завищення цих норм.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

«Приватники» фінансуватимуть себе самі

Депутати Херсонської міськради ухвалили рішення не фінансувати з бюджету приватні загальноосвітні заклади міста. Такі школи та гімназії практично не мають проблем з грошима, оскільки за навчання та утримання дітей платять батьки. «Зекономлені» кошти йтимуть у звичайні школи. До речі, за словами керівників і міста, і області, перед вчителями Херсонщини не має боргу у зарплаті.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

Чому завис бюджет?..

Згідно із бюджетним законодавством у другому читанні головний фінансовий документ країни має бути затверджено не пізніше 20 листопада, але й сьогодні він залишається заручником політичних ігор.

Розгляд бюджету відбувався в тісному кільці пікетів протесту, організованих Федерацією профспілок України, які вимагали вирішення соціальних проблем: підвищення мінімальної зарплати, фінансування бюджетників у різних галузях економіки, відновлення всіляких пільг, щедрішої грошової допомоги працівникам освіти, медицини, науки тощо. За ініціативою фракції КПУ було поставлено на голосування питання неприйнятності проекту бюджету як такого, що не відповідає Конституції в частині гарантування соціальних прав громадян. За це рішення проголосувало всього 166 депутатів.

Міністр фінансів України Ігор Мітюков виніс на розгляд першу статтю закону про бюджет, що передбачає його доходи в сумі 44,241 млрд. гривень (близько 8,35 млрд. доларів) і витрати — 48,519 млрд. грн. за дефіциту в 4,277 млрд. гривень. І далі цього справа не пішла. Кабмін не врахував пропозиції профільного комітету парламенту щодо збільшення доходної частини на 9,1 млрд. гривень (5,8 млрд. від приватизації і 3,3 млрд. зовнішніх запозичень, отриманих від емісії цінних паперів Національного банку України). За нього проголосувало всього 175 осіб за 168 тих, хто голосував проти, а неприйняття цієї статті автоматично означає й неприйняття всього проекту.

Подальші консультації між представниками уряду і парламентських фракцій та груп ні до чого не привели. Вони домовилися тільки продовжити обговорення долі приватизаційних засобів, стосунків між Кабміном, парламентом і Нацбанком у питанні емісії цінних паперів і боргу уряду перед Нацбанком, а також щодо позбавлення податкових пільг частини підприємств. Бюджет вирішили повторно розглянути 6 грудня цього року. За це рішення проголосувало 252 депутати.

Зрештою, голосування знову показало, що уряд не має достатньої підтримки в депутатському корпусі, а нібито існуюча більшість у парламенті — ситуативна за характером і постійно потребує «стимулювання».

Прем'єр Анатолій Кінах перебуває з візитом у Москві, а на «господарстві» залишився лише перший віце-прем'єр-міністр Олег Дубина, який, заради справедливості слід зазначити, не захотів вступати в дискусії з депутатами і не знайшов потрібних слів. «Ох, не та «дубина» потрібна»,— ущипливо, але влучно помітив один із парламентських дотепників.

Свою роль у стримуванні бюджетного процесу відіграли й протиріччя всередині самих правих, які надто зайняті передвиборною боротьбою і тому не проти звалити вину за бюджетну «обструкцію» на своїх конкурентів, які обіймають високі державні пости і водночас беруть активну участь у передвиборних перегонах. Наприклад, на Першого заступника Голови парламенту Віктора Медведчука, який, як відомо, очолює СДПУ(о), чи на прем'єра Кінаха, котрий напередодні заявив, що балотуватиметься за списком блоку «За єдину Україну».

І той, і той можуть опинитися «крайніми» в питанні неприйняття бюджету, а, отже, і в неотриманні іноземних кредитів. На це й розрахунок — їх можуть звинуватити в надмірному захопленні політикою на шкоду справам державним і спробувати позбавити їх крісел.

У цьому питанні главу держави можуть підтримати і ліві, й праві. Перші — з політичних міркувань і з почуття помсти за те, що минулого року саме під головуванням Медведчука права більшість усунула лівих від керівництва парламентом. Другі — щоб усунути конкурента з високого поста і самим його зайняти. Ті, хто мріє перемогти у цій кадровій «битві», природно, сподіваються на доступ до адмінресурсу, який полегшуватиметься відставками.

На користь цієї версії свідчить, зокрема, те, що за урядовий проект бюджету не голосували не тільки ліві, а й частина правих. Жодного голосу «за» не дала фракція партії «Реформи і порядок», яка входить до блоку екс-прем'єра Віктора Ющенка «Наша Україна». Навіть у блоці «За єдину Україну», котрий вважається після вступу в нього Кінаха проурядовим, за бюджет не голосувала частина депутатів від Партії регіонів (ПР). Свою позицію «регіональники», щоправда, пояснили тим, що в проекті бюджету не були враховані додаткові витрати на вугільну промисловість, і вони, мовляв, не можуть нехтувати інтереси шахтарів, особливо після недавньої аварії з людськими жертвами на шахті імені Скочинського.

Проте ці аргументи навряд чи можна сприймати як основні спонукальні мотиви антибюджетної поведінки членів ПР. Якщо згадати події двотижневої давності, то тоді за урядовий варіант бюджету «регіональники» проголосували доволі спокійно, хоча сума витрат на вугільну промисловість у ньому була навіть менша, ніж тепер. «На цьому питанні треба розумітися і встановлювати, чому вони так проголосували. Вихід один — слід шукати компроміс», — прокоментував поведінку своїх співтоваришів один з його лідерів екс-віце-прем'єр і лідер партії «Трудова Україна» Сергій Тігіпко. І, на думку загалу, головними в його промові є слова про компроміс.

Та хоч як би там було, а бюджет знову «завис». Але ситуація все-таки не видається такою вже безвихідною. У виконавчої влади, крім відвертого торгу, залишиться і напівсиловий варіант вирішення проблеми депутатської непоступливості. Депутати самі можуть «загратися в політику» і програвити головне — той факт, що вони самі нададуть собі ведмежу послугу. Якщо бюджет не буде прийнято, а Кінаха не знято, то це означатиме, що саме його уряд управлятиме державними коштами, як то кажуть, у ручному режимі. Тобто розпоряджатися ними на свій розсуд, що в умовах передвиборних перегонів і означатиме поєднання адміністративного та фінансового ресурсу. Куди і на що підуть державні кошти, знатиме лише вузьке коло осіб. Хоча й здогадатися неважко. Адже Кінах, нагадаємо, вступив до блоку «За єдину Україну». І якщо його блок переможе на виборах, то переможців, як відомо, не судять...

Володимир СКАЧКО.

Фотофакт

У Києві пройшли урочистості з нагоди 10-річчя Прокуратури незалежної України.

На знімках: *Генеральний прокурор Михайло Потебенько, Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук, Київський міський голова Олександр Омельченко; на передньому плані Герої Радянського Союзу Михайло Радченко та Іван Литвиненко.*

Фото Михайла ГОЛЯКА.

Не нашкодити екології

Компанія «Український алюміній» серйозно опікується охороною довкілля

За всіх часів людина перебувала у протиборстві з природою, безупинно боролася за своє виживання. Часом ця боротьба призводила до вельми сумних наслідків. Нерідко там, де доклала свою руку людина, залишалася випалена, зранена земля, пересихали річки й висихали озера, зникали лісові масиви. З роками екологічна проблема не втратила своєї актуальності. З бурхливим розвитком промисловості захист довкілля стає одним із головних завдань цивілізації. Добре це розуміють нові власники підприємств, для яких неприйнятне відоме прислів'я: після мене — хоч потоп. Саме такої концепції дотримується партнер холдингу «Російський алюміній» компанія «Український алюміній», яка в березні минулого року перемогла в комерційному конкурсі й придбала за сто мільйонів доларів 30-відсотковий пакет акцій Миколаївського глиноземного заводу.

Як каже генеральний директор Миколаївського глиноземного заводу Юрій ОВЧИННИКОВ, новий власник відразу приступив до реалізації великих і досить перспективних інвестиційних програм.

Загалом у найближчі два роки в розвиток і модернізацію МГЗ плановано вкласти майже 40 мільйонів доларів.

У цілому перші підсумки роботи МГЗ за нових умов свідчать, що на завод прийшов не тимчасовик-хапуга, а справжній і дбайливий господар з твердими намірами дати лад на не так давно збитковому підприємстві, яке ще рік з хвостиком тому без докору сумління грабували так звані колеги з далекого зарубіжжя. З новим інвестором заводчани пов'язують і свої сподівання на краще життя.

Турбота компанії «Український алюміній» про захист довкілля відповідає екологічній програмі свого партнера — холдингу «Російський алюміній». Нині на МГЗ дотримують усіх норм і правил природоохоронного законодавства. В цьому сенсі Миколаївський глиноземний — одне з екологічно найблагополучніших підприємств своєї галузі.

Саме на МГЗ, уперше в практиці кольорової металургії колишнього СРСР, було запроваджено безстічну систему водопостачання. Нарешті, завдяки будівництву МГЗ, Миколаїв одержав дніпровську воду. Для постачання підприємства і міста було споруджено водовід «Дніпро—Миколаїв», і 20 років цей життєво важливий для миколаївців комплекс експлуатувався заводом.

Захисту довкілля від техногенного впливу виробництва на Миколаївському глиноземному заводі й сьогодні приділяють велику увагу. Для вдосконалення природоохоронних заходів було розроблено програму зниження викидів в атмосферу. Її основою стало переведення котлів ТЕЦ і технологічного обладнання, що працювало на мазуті (печі обпалювання вапняку, печі киплячого шару), на газоподібне паливо.

За рахунок цих досить дорогих заходів цілком унеможливлено викиди твердих продуктів горіння та сірчистого ангідриду із джерел, що давали левову частку забруднення. Завдяки запровадженню мікропроцесорної системи автоматизованого управління процесом горіння вдалося знизити викиди окисів азоту та вуглецю.

Для зниження шкідливих викидів підприємство відмовилося від застосування так званих «пилових» бокситів. Нині на заводі використовують «мокрі» боксити, під час роботи з якими утворюється значно менше пилу. На підприємстві працює більш як сто пиловловлювальних установок. Водообіг на заводі має замкнений цикл. За рахунок цього вживання свіжої води підприємством зведено до мінімуму, а скидання промислових стічних вод до відкритих водойм унеможливлено.

Особлива тема — відходи промислового виробництва: червоний шлам. Нині у шламонакопичувачі ємністю 20 млн. тонн розміщено близько 19 млн. тонн червоного шламу, що робить проблему його зберігання і використання досить актуальною. Заводський шламонакопичувач оснащено потужною дренажною системою, яка запобігає витіканню підшламової води у ґрунтові джерела та Дніпро-Бузький лиман. Крім того, такі відходи кваліфікують як інертні. При цьому червоний шлам не тільки нешкідливий, а й має цілу низку унікальних властивостей. Відкрито можливості його успішного застосування в чорній металургії, цементній промисловості, сільському господарстві.

Крім того, встановлено, що червоний шлам має високі сорбційні властивості стосовно більшості хімічних речовин, зокрема радіонуклідів. У результаті застосування червоного шламу в багато разів зменшується вміст пестицидів, а також знижується фоновий вміст радіонуклідів, що може успішно використовуватися для покращення екологічної ситуації та проведення рекультивації земель, що зазнали радіоактивного зараження під час чорнобильської аварії.

Нещодавно на Миколаївському глиноземному заводі відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Його було присвячено використанню червоного шламу для захисту довкілля від шкідливих чинників техногенного походження. Зустріч продемонструвала, що це питання набуває державного значення.

Загалом поточного року Миколаївським глиноземним заводом плановано освоїти на природоохоронні заходи понад 4 мільйони гривень. Головні напрями —реконструкція печі обпалювання вапняку № 2 з переведенням її на газоподібне паливо із заміною пиловловлювальної установки та підготовка до впровадження на підприємстві міжнародного стандарту якості ISO-14000.

І навіть сьогодні, коли падіння цін на алюміній і глинозем змушує керівництво іти на тимчасове зменшення фінансування низки інвестиційних програм, питання забезпечення екологічних проектів залишається пріоритетним. Це частина загальної стратегії, якої дотримується керівництво Миколаївського глиноземного заводу.

Віктор КУЗЬМІН.

Передавати те, що було створено

У Києві тривають «Дні Конфуція в Україні». Це — організований фондом «Далекий Схід» міжнародний форум, ідея проведення якого народилася завдяки унікальній особистості стародавнього китайського мислителя, котрий створив культ традицій. Виставка витворів мистецтва В'єтнаму, Китаю, Кореї та Японії, книжкова та фотовиставки, «круглий стіл» за участю вчених-філософів різних країн, міжнародний кінофестиваль «Подорож на Схід» ознайомлять нас із традиціями країн конфуціанського регіону.

Конфуціанство пустило потужне коріння в кількох країнах, проте ніде воно не завдавало шкоди розвиткові національних культур. Кожна з них знаходила й знаходить свої неповторні грані у вченні Конфуція. Дослідники вважають, що саме вірність етиці вчення Конфуція сприяла різкому зростанню розвитку східноазійських країн у ХХ столітті.

Інтерес до конфуціанства вийшов далеко за межі Східної Азії. Вчення «Лунь юй» перекладено не лише всіма європейськими мовами, а й арабською і тагальською. Українського перекладу ще немає... Хоча саме нам, українцям, вважають організатори «Днів», нині потрібен Конфуцій. Оскільки нам треба знайти розумний баланс між «чужому научайтесь» і «свого не цурайтесь», щоб, вирвавшись з-під гніту чужої культури, не кидатися наосліп в обійми іншої, такої самої чужої. Ми багато чого вчимося у Західної Європи. Чому б нам не повчитися дечого у Східної Азії, вважають в «Далекому Сході».

— Конфуціанство об'єднує з українською культурою вірність традиціям, — пояснює читачам «ГУ» голова фонду Андрій Попик.

«Дні Конфуція», що триватимуть до 16 січня, відкрилися виставкою «Зустріч традицій: сім'я і побут народів Конфуціанського регіону й України».

— Ми працювали над нею півроку, — розповідає Андрій Попик. — З експонатами дуже допомогли корейська і китайська діаспора, посольства чотирьох країн. Тут багато незвичайних речей. Дивовижна в'єтнамська вишивка — дуже тонка робота, що зображує перший в'єтнамський університет — Палац науки, відкритий... 800 років тому. Є стереотип, що до початку ХХ століття Східна Азія була дуже відсталим регіоном. Аж ніяк. Інше питання, на чому концентрувалася енергія освічених людей? На особистості людини, на соціальних відносинах, на пошуку гармонії з природою. Західна культура йшла іншим шляхом. І лише тепер на Заході починають замислюватися, чи й справді науково-технічний прогрес додавав щастя людям чи є сенс повернутися до природи, а техніку використовувати дуже обережно в гармонії з нею?

Японські експонати з приватної колекції — «Лаштунки Бога», кімоно, речі для чайної церемонії — виставлено в Україні вперше. Вражає і унікальна китайська кераміка — аналоги кераміки епохи Тан, створеної 1400 років тому. До речі, поняття копії для східних людей немає. До сучасних копій старовинних предметів вони ставляться з такою само повагою, як і до оригіналів. Така парадигма мислення східної людини: не створювати нічого нового, а передавати те, що було створено.

Яна СТАДІЛЬНА.

Про спонсорів та джерела тероризму

Після телезвернення ізраїльського прем'єра Аріеля Шарона до нації після повернення із США відбулося засідання кабінету міністрів країни. На ньому було обговорено ситуацію у зв'язку із загибеллю 25 ізраїльтян унаслідок вибухів, організованих у минулі вихідні бойовиками-самовбивцями. Уряд Ізраїлю оголосив керівництво Палестинської автономії спонсором тероризму, заявивши, що вважає дві палестинські організації — службу охорони Ясіра Арафата, а також військове крило руху ФАТХ терористичними організаціями.

У відповідь міністр інформації у палестинській адміністрації Ясір Абдель Раббо заявив, що джерелом тероризму є ізраїльська окупація палестинських територій. За словами міністра, заява ізраїльського прем'єра лише дедалі більше віддаляє перспективу миру.

Фото АП.

Перша нагода себе полічити

Світовий конгрес українців виступив зі спеціальною заявою з приводу наступного перепису населення в Україні. В ній ідеться: «За тоталітарної доби в СРСР переписи населення були інструментом імперського режиму Москви для злиття націй з метою творення так званого радянського народу. Закликаємо всіх українців під час перепису населення заявити про своє українське походження та про те, що українська мова є вашою рідною мовою. Закликаємо всіх громадян України інших народностей теж заявити про своє знання державної мови — української. Це вперше в історії українці мають нагоду себе полічити у своїй власній державі».

Муха—шпигунка

Професор Каліфорнійського університету Рон Фізринг протягом трьох з половиною років розробляє у своїй лабораторії мініатюрну механічну муху з розмахом крил 25 мм. Можливо, в майбутньому удасться домогтися того, щоб залізна муха копіювала поведінку звичайної кімнатної мухи, яка дзижчить і маневрує в повітрі. Поки що вченим вдалося створити польотний модуль з обмеженими можливостями. До речі, лише кілька років тому вчені з точністю визначили послідовність руху крил, що дають змогу мусі літати. Вартість матеріалів, витрачених на створення робота-мухи, становить 10 доларів. Зрозуміло, не враховуючи тих 1,5 млн. доларів, котрі вже було вкладено в дослідницький проект. У створенні такої мініатюрної і складної конструкції зацікавлений насамперед Пентагон. Спонсором проекту виступив відділ досліджень військово-морського флоту, який передбачає використати муху у військових цілях — для спостереження, стеження та іншого використання. Крім того, розробники вважають можливим використати її в медицині: розміри робота не перевищують у діаметрі 5 мм, що дає змогу робити операції всередині людського організму, використовуючи мінімум травмуючих хірургічних інструментів.

Права рука з лівими пальцями

Австралійські хірурги зробили унікальну операцію людині, котра потрапила під потяг. Вони взяли пальці з лівої руки, яку відрізало внаслідок нещасного випадку, і пересадили їх на праву, яку було роздроблено. Потерпілий Джонатан Пейтон нині перебуває в сіднейській лікарні імені Принца Уельського. На Різдво його відпустять додому, але в пацієнта попереду ще 12 тижнів інтенсивного лікування. Припускають, що вже через дев'ять місяців Джонатан Пейтон зможе користуватися правою рукою майже нормально.

Везувій знищив Помпеї двічі

Італійські археологи знайшли на місці давньоримського міста Помпеї, зруйнованого внаслідок виверження вулкана Везувій 72 року н. е., давніше поселення. Керівник розкопок професор Джузеппе Веччо заявив: у поселенні жили люди в період до 1800 року до н. е., коли його спіткала та сама доля, що й давньоримські Помпеї майже через дві тисячі років. Археологи назвали знайдене поселення Помпеями бронзового віку.

Харківська область товаришує з Огайо

Губернатор Харківської області Олександр Кушнарьов з групою бізнесменів та представників культурної спільноти краю у січні наступного року відвідає американський штат Огайо. Під час цієї поїздки мова піде про роль органів місцевої влади у розвитку економіки краю.

До складу харківської групи ввійдуть представники державних органів. Усі вони беруть активну участь у «Харківському партнерстві» — програмі, спонсорованій урядом США. У рамках цієї програми останнім часом проводилося безоплатне стажування у США протягом шести місяців викладачів харківських вузів. А у Харкові відбувся семінар з питань кормовиробництва та відгодівлі молочної худоби.

Посол США в Україні Карлос Паскуаль пообіцяв особисто посприяти розширенню партнерських відносин між штатом Огайо та Харківською областю. Хоча встановлення між ними формальної партнерської структури — справа майбутнього, однак перші кроки вже зроблено. Наприклад, Харків та Цинциннаті (місто в Огайо) є вже кілька років містами-побратимами.

Огайо недаремно став об'єктом інтересу для харків'ян. У штаті мешкають багато етнічних українців, які відіграють велику роль у культурній, духовній, науковій та релігійній сферах життя штату. Тому, визнаючи великий внесок у розвиток Огайо української громади, губернатор штату Боб Тафт оголосив 24 серпня 2001 року Днем святкування незалежності України. Цього дня у столиці штату над будинком мерії урочисто було піднято прапор України та проведено святкові заходи.

Хроніка. Факти. Події

Нью-Йорк

ООН за створення палестинської держави

Генеральна асамблея ООН переважною більшістю голосів знову підтримала ідею створення незалежної палестинської держави на основі формули «земля в обмін на мир». А також висунула вимоги: залишення ізраїльськими силами окупованих територій, відновлення переговорів про остаточне мирне врегулювання.

Бонн

Непростий діалог

На переговорах про майбутнє Афганістану сторони дійшли згоди щодо проекту угоди про формування перехідного уряду на найближчі півроку. Документ передбачає можливість розміщення міжнародних сил безпеки в Кабулі. Однак, за словами представника ООН, делегати ще не визначили, хто обійме посади в новій адміністрації.

Кабул

Бої поновлено

Під Кандагаром, останньою фортецею руху «Талібан», тривають запеклі бої. За деякими повідомленнями, пуштуни атакували позиції талібів у Шахвалі Коте, що за 30 кілометрів від Кандагара. Афганська опозиція і таліби ведуть переговори про здачу міста, однак бойовики з інших країн, котрі воюють разом з талібами, мають намір боротися й надалі. У свою чергу, ВПС США продовжили бомбардування Кандагара. Ракетно-бомбові удари завдано по південних районах міста та аеропорту. Тривають бомбардування Тора-Бора у провінції Пактія.

Вашингтон

Обмеження свобод триває

Адміністрація Джорджа Буша направила до Конгресу США запит про подальше розширення повноважань спецслужб. Експерти вважають, що такий крок може радикально змінити основні закони, які захищають права американців. Поправка, запропонована міністерством юстиції США, зокрема, дозволить ЦРУ легально прослуховувати телефонні розмови і контролювати інформаційні потоки національних інтернет-провайдерів.

Ватикан

Папське благословення

Папа Римський Іван Павло II заявив, що цілком підтримує Польщу в її намаганні стати членом Європейського союзу 2004 року. «Польща має посісти своє місце в політичному та економічному житті об'єднаної Європи», — сказав Понтифік у своєму посланні новому послу Польщі у Ватикані. Папа Римський висловив сподівання, що Польща не втратить власну національну самобутність і вікові культурні традиції.

Маямі

Затримано 180 нелегалів

Дерев'яне вітрильне судно зі 180 нелегальними іммігрантами з Гаїті сіло на мілину біля південно-східного узбережжя Флориди. Деякі з пасажирів намагалися самостійно дістатися берега, але їх затримала поліція. Самі незаконні іммігранти повідомили, що вони перебувають у морі вже десять днів. Берегова охорона США відзначає помітне збільшення кількості таких випадків, пов'язаних з поширенням у країнах третього світу неправдивих відомостей про те, що США після 11 вересня пом'якшили імміграційну політику з метою залучити додаткову робочу силу.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

«Голос України», 5 грудня 2001 року. № 230 (2730)

Списані люди

П'ятдесят років тому тут пройшлася війна. Затоплена і підірвана, шахта знову дала вугілля за три роки після визволення. Сьогодні руїни добротних будівель нагадують післявоєнний Донбас. Але вороги тут ні при чому. Мешканці шахтарського селища із назвою Красний Партизан вважають, що їх зрадили «свої».

Щоранку баба Марія, спираючися на дві палиці, відкриває хвіртку і випускає на вулицю двох кіз. Із прив'язаною до спини табуреткою, вона довго видирається на насип трамвайної лінії біля дому. В 68 років ці кілька метрів даються важко. Жінка годинами сидить, підсліпувато вдивляючись у перехожих. Кози блукають уздовж рейок і спроквола скубуть пожовклу траву. Трамвая вони не бояться. Трамвай тут давно не ходить.

Подорож, про яку я збираюся розповісти, можна було б ностальгійно назвати «стежками рідного краю». Ностальгійно — бо за кілька років мешканці цього куточка Макіївки опинилися наче в іншій країні. Сталося це після того, як було закрито шахту «Червоногвардійська».

Колишня вчителька Ганна Чернецова стереже козочок і вдень, і вночі. Це найбільше багатство, яке в неї залишилося.

Вулиця Трамвайна без трамвая

Наш маршрут починається в центрі Червоногвардійського району і пролягає вздовж трамвайної колії. Два з половиною кілометра — від центру до кінцевої зупинки. Ряди стовпів та порослі бур'яном рейки нагадують про кращі часи. Тут давно ходять пішки. Спочатку на контактний дріт спокусилися «металісти», решту зняло трамвайно-тролейбусне управління — від гріха подалі. Де-не-де розкручено рейки, і майже на всіх стиках знято болти і гайки.

Марія Іванівна Колесник, та сама мешканка вулиці із символічною назвою Трамвайна, розповідаючи про своє теперішнє життя, не стримує сліз:

— Душа кричить! Доживаємо, домучуємося. Каліки, сліпі, кульгаві. Дорогенька, поглянь-но на мене. Я стара, негодяща, а мушу кіз тримати. Падаю, а встаю і знову йду. Що робити? Тільки й надії, що ввечері із дідом по склянці молочка вип'ємо. Образили нас: магазин закрили, трамвай не ходить. Ні на базар, ні до лікарні не вибратися. Мені б операцію зробити, катаракта на оці, але до центру не можу дістатися. Та і грошей таких немає, щоб лікуватися. Гірка це старість, дочко...

У лютому цього року депутати Макіївської міської ради Леонід Чижиков та Микола Куценков (теперішній директор шахти «Червоногвардійська») надіслали запит міському голові із проханням відновити трамвайний рух до селища Красний Партизан. Востаннє вагони тут пройшли у жовтні 2000-го. Селище, де мешкають близько восьми тисяч осіб, переважно пенсіонерів, виявилося відрізане від цивілізації.

Начальник міського трамвайно-тролейбусного управління Г. Скопенко відбувся звичайною відпискою: «Восстановление движения на перегоне остановок "ул. Малиновского — ш-та «Красногвардейская» будет осуществляться силами Макеевского ТТУ, Червоногвардейского райисполкома с привлечением промышленных предприятий Червоногвардейского района города». Коли саме настане світлий день, начальник не повідомив. Ось і йдуть по рейках старі й молоді, незлим, тихим словом згадуючи владу.

«Качають» не вугілля, а воду

Гідом у нашій подорожі селищем Красний Партизан узявся бути депутат міської ради Леонід Федорович Чижиков. Тривалий час він працював на шахтах району, в тому числі — на «Червоногвардійській».

Щоправда, слухати пояснення старожила дещо незвично: «Ось тут були навчальний пункт, пошта і аптека». Я повертаюся і бачу... купи будівельного сміття. «А тут була їдальня, добротна така, двоповерхова. І поїсти сюди приходили, і весілля справляли, і поминки». Тепер хіба що залишається справляти поминки по самій будівлі, яку розвалили і зрівняли із землею. «А це був будинок побуту». Обшарпані стіни, де-не-де вибито шибки. І вивіска — «Ательє «Рубін».

У дворі шахти поряд із адміністративною спорудою на повну потужність працює будівельна техніка: руйнують те, що колись було стоянкою для автомобілів. Даруйте, варто уточнити: були колись такі часи — гірники приїздили на роботу на власних авто, зароблених за роки чесної праці. Для зручності шахта обладнала спеціальну криту стоянку. Тепер її знищено. Так само, як і ще один побутовий корпус навпроти контори.

Букви і цифри на спеціальному стовпі із назвою шахти і роком заснування — 1898 — варварськи відірвано, лише серп і молот нагорі збереглися. До свого сторічного ювілею вугільне підприємство не дожило: ліквідація «Червоногвардійської» почалася в квітні 1997 року. Історія закриття цієї шахти — типова для останніх років.

Розповідає депутат Леонід Чижиков:

— Рішення про закриття приймав Кабінет Міністрів, і приймав необгрунтовано. Ми писали листи на ім'я спочатку Лазаренка, потім Пустовойтенка, підписувалися і депутати Верховної Ради. Не можна таку шахту закривати, 18 мільйонів тонн запасів мертвим капіталом залишилися під землею. Цього вистачило б на 63 роки роботи шахти, по 300 тисяч тонн на рік. До того ж для поліпшення провітрювання пройдено і збито із основними виробками новий ствол, що подає повітря. Використати його так і не довелося. «Червоногвардійську» вирішили ліквідувати. Мовляв, нерентабельна, вугілля дороге. Але шахту просто довели до ручки. Змінювалися директори. Фінансування не було, нового обладнання не давали. І довели до такого стану, що тільки закрити лишилося.

Із 1750 працівників тут залишилося трохи більш як сотня. Гірничий диспетчер Іван Бородін пам'ятає часи, коли на-гора видавали дві тисячі тонн палива на добу. Нині шахта «качає» не вугілля, а воду. Передбачають, що відкачування триватиме ще років зо два, доки на сусідній шахті імені Поченкова не збудують новий, потужний водовідлив, який забере на себе всю воду із кількох закритих шахт. Після цього на «Червоногвардійській» можна буде поставити хрест.

«Нас залишили помирати...»

Шахтний будинок культури знаходимо за вивіскою «Кіно». Тамара Пасечникова, чергова, виходить із кімнати, перепрошує, що не може показати зали: світло відрізано, меблі вивезено. Навпроти БК — колишній дитсадочок. Оригінальні скульптурні композиції та напівзруйнована стіна «фортеці» вже не приваблюють дітлахів. У парку біля шахти пасуться кози. Вони тут скрізь. Рятують від злиднів колишніх шахтарів і шахтарок.

Центр селища — невеличкий майданчик біля магазину. Зупиняємося тут, аби поговорити із людьми. Розмова переростає у невеликий мітинг, в «епіграф» якого можна було б винести слова колишнього гірника, пенсіонера Анатолія Говоруна:

— Закриття шахт — злочин. Тільки не знаю, якої влади. Чи місцеві нас зрадили, чи з верхотури. Тих, від кого це залежить, їх, гадів, перестріляти, і рука не здригнулася б. Така шахта, з такими традиціями! А тут — бух, трах, бах. І все.

Мешканка селища Маргарита Середюк, аби нічого не забути, виписує на аркушику із учнівського зошита перелік усіх бід:

— Добротні будівлі всі знищили. А могли ці будівлі людям віддати, які в черзі на квартиру стоять. Ми покинуті взагалі. Без світла сидимо два—три рази на тиждень. Води не буває із весни до осені. Опалення немає. Від'єднали електроенергію в котельнях, сидимо в холоді. Напруга «скаче», холодильник зіпсувався, телевізор не працює. Трамвай не ходить до нас ось уже два роки. А ходять маршрутки по 75 копійок. Дорого.

— Закриття шахти — найбільша дурість, яку зроблено у вугільній промисловості, — пристає до розмови ще один гірник-пенсіонер Валентин Плющев. — Там запасів ще на 50—60 років. Треба було лише лави технікою вкомплектувати, нормального керівника дати — і працювали б. А тепер селище гине. Зовсім помирає. Вугільний склад був поряд із нами, за «п'ятірку» машину можна було найняти. Тепер людей «прикріпили» до складу на шахті ім. Орджонікідзе. «П'ятіркою» вже не обійдешся, та й за «двадцятку» мало хто подиться везти.

Прочувши, про що мова, Зінаїда Чистова, яка торгує на базарчику через дорогу, залишає товар і підходить до гурту:

— Подивіться навкруги, вся молодь п'є чи колеться. І ніде не працює. І вдень, і вночі самогоноваріння на кожному кроці. Хоч у два, хоч у три, хоч у п'ять, мужики п'яні. На металобрухт знімають усе по дворах: і кришки, і чашки, і каструлі забирають. Міліції до цього діла немає.

Мешканці селища охоче показують і зруйнований дощенту шахтний гуртожиток, і порожню будівлю початкової школи, і знаменитий балкон, який провалився просто під... жінкою. У житловій конторі ремонтувати балкон відмовилися: мовляв, квартиру приватизовано. «Нас узагалі списали. Ми не люди вже. Залишили на вимирання», — сумно констатують мешканці селища Красний Партизан.

Балагани

На місцевому діалекті це слово означає бараки, збудовані на початку 1900-х. До одного із таких «балаганів» ми не могли не завітати. Над зруйнованою, вросло у землю хатою вився димок. Невже в таких умовах можуть жити люди?

Колишній учительці Ганні Чернецовій вісімдесят. Житло, визнане таким, що підлягає знесенню, вона мала поміняти давно. Жінка каже, що колись навіть судилася, щоб їй дали окрему нову квартиру, і виграла. Але досі продовжує жити тут разом із сестрою. Найбільше жінки потерпають від крадіїв.

— Я до дванадцятої ночі чергую, стережу наших кіз, —розповідає пенсіонерка. — Сестра — до четвертої ранку. А потім до коридору забираємо їх. Собаку не тримаємо, уже п'ять собак крадії потруїли. Вугілля, щоб грубку топити, мені племінник привозить через день по мішку. Більше не можна: вкрадуть. Одного разу вдерлися до хати, винесли килим, каструлі, ложки. Міліція їх потім знайшла, але, кажуть, відшкодувати вони вам нічого, бабусю, не можуть, бо неповнолітні. А хіба у них немає батьків?

Бабуся щиро зізнається, що перестала платити за житло. Свята простота, та за такі умови ще доплачувати треба.

Навічно в черзі. Квартирний

Якщо не брати до уваги пенсіонерів, а їх у Красному Партизані більшість, то значна частина працездатного, але безробітного населення заробляє на прожиття крадіжками та збиранням металобрухту.

Біля повітроподаючого ствола шахти «Червоногвардійська» натрапляємо на компанію молодих людей із досить певними намірами. Про характер їх-

Все, що залишилося від двоповерхової шахтної їдальні.

Фінансування робіт із реструктуризації вугільних підприємств України станом на 1 жовтня 2001 р. (тис. грн.)

	Україна	Донецька обл.	шахта "Червоногвардійська"
Річний ліміт	679 742	414 060	13 824
Всього	522 809	277 695	9459
Фізичне закриття	97 098	65 672	3 822
Витрати на екологію	22 220	2 614	40
Витрати на ліквідацію наслідків закриття	45 526	34 501	3575
Витрати на соціальний захист працівників			
всього	284 503	169407	1 914
житло	872	198	—
регресні позови	74 696	47 136	524
зарплата звільненим, допомога	85 452	67 553	43
побутове вугілля	56 057	21 054	904
створення нових робочих місць	29 642	4590	
одноразова допомога	21 468	16486	294
комунальне будівництво	4 602	271	
інші	12 644	11 264	140
Утримання ліквідаційних комісій	4 204	2 050	98

У таких будинках живуть колишні шахтарі...

...а такі обживають наркомани і «бомжі».

ньої «роботи» промовисто свідчать металошукач і домкрат, які валяються на землі. Заточеними шматками арматури хлопці довбаються у землі, нетерпляче чекаючи, коли ми зникнемо з очей. Фотоапарат і диктофон їм не подобаються. Неподалік чекає «Волга» із причепом. Схоже, хлопцям сьогодні не пощастило. На стволі ідуть роботи: люди, техніка,— туди не поткнешся. Залишається видобувати метал з-під землі.

Останній пункт нашої подорожі — два дев'ятиповерхових будинки, які височать майже в центрі Червоногвардійського району. Зводити їх почали навесні 1991-го, і вже за півтора року «коробки» стояли. 144 квартири мали отримати працівники «Червоногвардійської», якби «дев'ятиповерхівки» встигли завершити.

— Коли шахту закривали, обіцяли людям і роботу дати, і житлом забезпечити, — каже Леонід Чижиков. — У черзі на квартиру стояли 280 осіб. Будинки передали на баланс управління капітального будівництва міськвиконкому. Компанія «Укрвуглереструктуризація» обіцяла дати гроші на добудову. Потрібні були 10 мільйонів гривень із централізованих джерел. Але гроші так і не надійшли.

Коштів немає навіть на охорону «коробок». Тому перше, що бачиш, коли входиш до під'їзду, — розкидані шприци. Будинки із порожніми віконницями «обживають» бомжі і наркомани. Тим часом люди змушені тулитися у «балаганах» початку минулого століття або у будинках, де зненацька провалюються балкони. І з болем спостерігати, як разом із рідною шахтою занепадають соціальні об'єкти, які могли б іще прислужитися.

Із міською радою ніхто не радився

Ситуацію коментує Василь ДЖАРТИ, міський голова Макіївки:

— Сьогодні на закриття шахти витрачається в два-три рази більше грошей, ніж для того, щоб відкрити нову лаву і продовжувати працювати. Наприклад, оснащення нової лави потребує 18—20 мільйонів гривень, а закриття — 35 мільйонів. Слово «реструктуризація» не те що бентежить, просто обурює. Для чого це робиться і кому це треба? Адже покладів вугілля вистачить на сто років. І що таке вугільні міста? Закривається шахта —закривається і селище. І нам, міським виконавчим органам, тримати ситуацію дуже важко. Не знаючи, не розуміючи, зрештою, із нами не радячись, приймають такі рішення.

Я зі свого рахунку не списую, звичайно. Але ставлення таке, вибачте на слові, безалаберне, я поіншому сказати не можу. Якщо порівняти із тим, що було два роки тому, місто, звичайно, на підйомі. Але якщо брати окремі ділянки, окремі селища, ми до них ще не дійшли. Але дійдемо обов'язково. Незалежно від того, буде Кабінет Міністрів приймати таке рішення чи інше.

Міський голова пообіцяв, що за десять днів в усіх без винятку будинках Макіївки буде тепло (розмова відбувалася 14 листопада). Щодо відновлення трамвайного сполучення, то мешканцям Красного Партизана доведеться зачекати. «До березня наступного року ми придбаємо не нові, але в нормальному стані відремонтовані сім трамваїв, — сказав В. Джарти. — І вони працюватимуть на тих маршрутах, на яких працювали раніше. Просто ми фізично не можемо перекрити. Виходять на лінію п'ять—сім трамваїв. Те саме щодо тролейбуса».

Отже, на вибори Красний Партизан поїде на трамваї?

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фото Олексія БУДЬКА.

Мешканці вугільного краю запасаються на зиму... дровами.

Коментар

Пільга — як мірило прогнозованості

Слон — це миша, виготовлена на урядове замовлення.
(Р. Хайнлайн, письменник-фантаст)

Конституційний Суд (КС) розглядає справу про тлумачення частини першої статті 5 Закону України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження» та частини першої статті 19 Закону України «Про інвестиційну діяльність».

Щодо проблем забезпечення державних гарантій підприємств з іноземними інвестиціями наша газета писала не один раз. Можливо, саме завдяки КС України нарешті вдасться остаточно роз'яснити уряду, що підприємства з іноземними інвестиціями мають право користуватися пільгами, що їм були надані згідно з законодавством, яке діяло на час реєстрації інвестицій, виконавши таким чином вимоги законодавства щодо забезпечення державних гарантій іноземних інвесторів. Тим паче, що є декілька чинних рішень судів загальної юрисдикції, якими підтверджено право іноземних інвесторів на користування державними гарантіями щодо застосування законодавства, чинного на час реєстрації інвестицій.

Нагадаємо, що «справа про СП», яку почав розглядати Конституційний Суд, за повідомленням Укрінформу, виникла внаслідок ситуації, що «склалася з наповненням Держбюджету».

Подання Кабміну до КС Прем'єр-міністр Анатолій Кінах прокоментував дуже дотепно і, мабуть, з певним сарказмом: «Підвищенню довіри інвесторів до України як до держави з прогнозованими та прозорими умовами діяльності бізнесу сприятиме врегулювання проблеми з оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями». Враховуючи повідомлені ним же засобам масової інформації супервеличезні цифри нібито недоотриманих податкових зборів від СП, стане зрозуміло, що мета подання до КС — не забезпечення «прогнозованості та прозорості умов» бізнесу в Україні, а спроба скасування наданих державою законних гарантій ведення цього бізнесу. Який же після цього інвестор не те що робитиме бізнес в Україні, а й навіть дивитиметься в бік нашої держави? До речі, загальна тенденція щодо згортання в Україні інвестиційних проектів з боку нерезидентів дедалі набирає обертів.

За матеріалами Держкомстату, з січня по вересень цього року іноземні інвестори вклали в економіку країни на 10 % менше, ніж за такий самий період минулого року. Водночас нерезиденти за означений період повернули з України інвестицій на 36 % більше, ніж за відповідний період минулого року.

Та чи не намагаються нині зробити з миші слона? Сьогодні підприємств з іноземними інвестиціями, що мають право на бодай якісь пільги, залишилося так мало, що їх можна порахувати на пальцях. Чому наш уряд не розв'язує «пільгове питання» в цілому по всій державі? Якщо подивитися довідник пільг, наданих юридичним особам щодо сплати обов'язкових платежів, то можна побачити, що він має 267 позицій.

Наводячи величезні суми не отриманих держбюджетом за сплатою податкових зборів СП під час ввезення товарів на територію України, уряд чомусь «забуває» одночасно повідомляти, що внаслідок пільг, знову-таки наданих законодавством для підтримки окремих галузей народного господарства, для спеціальних економічних зон і зон пріоритетного інвестування й інших, бюджет недоотримує суми набагато більші. За повідомленням окремих експертів, питома вага пільг так званих СП становить лише 5 % суми пільг, отриманих у цьому році іншими підприємствами.

Формальною підставою для подання Кабміну в Конституційний Суд стала «практична необхідність в офіційному тлумаченні» першої частини статті 5 Закону України «Про усунення дискримінації в оподатковуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених із використанням майна і засобів вітчизняного походження» (17.02.2000 р.). А суть звернення Кабміну — одержати тлумачення про те, що ця норма поширюється на весь час існування нашої держави, незалежно від того, коли було внесено інвестиції. У разі позитивного вирішення справи в Конституційному Суді всі попередні рішення судів загальної юрисдикції, що підтверджували раніше встановлені права іноземних інвесторів, повинні втратити юридичну чинність. Це означатиме, що не треба повертати «пільговикам» належні за законом гроші і навіть навпаки, вони перетворяться на боржників. Буде майже, як у відомому монолозі Аркадія Райкіна «система буравчик». Пам'ятаєте? Через місяць не ви державі, а держава — вам. А щодо СП — точнісінько навпаки.

Але чому уряд розраховує на такий розвиток подій, невідомо. Навіть, якщо Кабмін і отримає необхідне офіційне тлумачення КС, воно однаково не може бути підставою для перегляду чинних судових рішень.

Як далі розвиватимуться події, вгадати важко. З юридичної точки зору, Кабмін не повинен одержати тлумачення про те, що ст. 5 закону, яка стала предметом подання до Конституційного Суду, має обернену дію, тому що є конституційний принцип: «Закон зворотної сили не має». І це головна перешкода в протистоянні Кабміну з іноземними інвесторами. Чи дотримається цього принципу Конституційний Суд, зберігши гідний імідж нашої держави, покаже час.

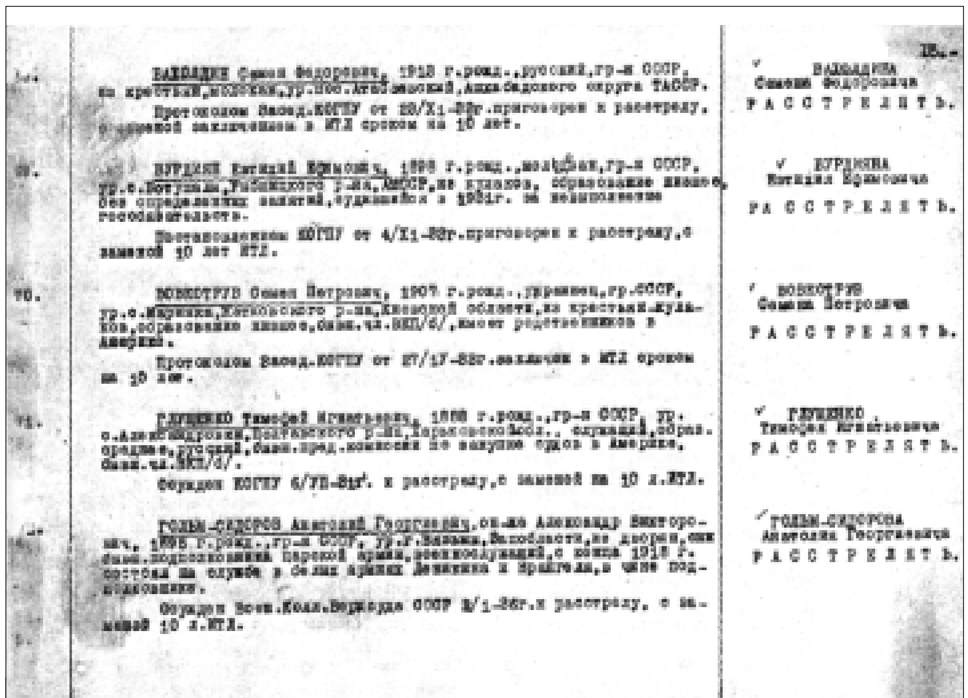
Сергій ДЕМСЬКИЙ.

А про що думали нагорі?

«Голос України», 5 грудня 2001 року. № 230 (2730)

За що розстріляли Олександра Волкова

...була б куля — дірка знайдеться

РАССТРЕЛЯТЬ.
РАССТРЕЛЯТЬ.
РАССТРЕЛЯТЬ.
РАССТРЕЛЯТЬ.
РАССТРЕЛЯТЬ.

Сторінка «розстрільного» списку 1937 року.

Коротка пам'ять

Ми починаємо нову рубрику — «Коротка пам'ять». Бо нам здається важливим спростувати одне дуже живуче твердження. А саме: нібито за часів Сталіна простій робочій людині не було чого боятися. Мовляв, саджали й розстрілювали надто грамотних, а прості жили собі, не тужили, бо благоденствували.

Нам здавалося, що заперечити цей міф нескладно. Треба лиш узяти в архіві Служби безпеки бодай одну документальну історію простого невинного трудяги, розстріляного ні за що ні про що у 37-му, опублікувати цю історію — і всім усе стане (вкотре!) зрозуміло.

Та все не так просто, як здається.

Міф про простоту

По-перше, тодішнє поняття «простоти» не відповідало нинішньому. Тоді найпростішими людьми вважалися Ленін і Сталін. Але не кожен хлібороб чи робітник вважався простим. За даними НКВД, «за політику» в Україні 1937 року репресовано 159708 душ. Серед них куркулі —40,6 відсотка, «колишні люди» (поміщики, торговці) — 31 відсоток, службовці — 6,7, декласовані — 8,8, служителі культу — 2,9, утриманці та пенсіонери — 2, колгоспники — 2,2, робітники — 1,6. Отже, «простих» справді майже не чіпали: в деяких областях, як-от Житомирська, колгоспників репресували 0,1 відсотка, а робітників — нуль! Але ось уточнення. Начальник 1-го спецвідділу НКВД Донецької області писав: «... мне давали установку вышестоящие руководители НКВД, и отчетность составлялась по их указанию... в графе рабочих и колхозников уменьшали число репрессированных и соотвественно на это число увеличивали в графе кулаков или других». Він тричі переписував ті звіти! Ось де брався «нуль простих».

Вони перемогли

Пікантність ситуації в тім, шановний читачу, що ми з тобою тепер змушені всерйоз доводити, що, мовляв, «простих теж розстрілювали» — так, ніби «непростих» стріляти можна! Сам Сталін в цю мить аплодує нам з того світу — хід наших думок йому подобається.

Але ми доведемо цю невдячну справу до кінця. Лиш уточнимо ступінь простоти. Простий чоловік це: а) нормальний, б) примітивний. Якщо серед двох хліборобів був один «простий, як двері», а другий «простий, як правда», то знищували другого. І зрештою в нас примітивні надовго перемогли простих. Якби це було не так, ми б зараз з вами про це не філософствували — соромно було б!

Тов. Волков та інші

Тов. Олександр Волков був героєм Системи. Вона без нього не могла: 37-го року його арештували й одразу випустили. Він очолив Полтавське УНКВД і блискуче виправдав довір'я: сфальшував на Полтавщині цілу повстанську армію, і всю цю армію знищив. Армія вигадана, але людей розстрілювали справжніх.

Коли Берія знищував єжовців, Волкова знов арештували. Може, знову випустили б, але восени 41-го, коли німці загрожували Москві, його таки розстріляли. Розмах його дій вражає: «трійки» судили по кілька сот чоловік за один вечір. Полтавський прокурор Федоров затверджував розстрільні списки просто по телефону. Тов. Волков був не найкращим: на Донеччині й Вінниччині убито людей ще більше.

Статистика

3 квітня 38-го Волков телеграфував київському начальству: «вскрыто и ликвидировано по петлюровской линии 5 повстанческих полков: Березово-Лукский, Миргородский, Кременчугский, Семеновский и Ново-Георгиевский, один батальон, 14 повстанческих рот, и 15 повстанческих отрядов. По ним арестовано 1639 человек, из них 218 офицеров петлюровской, старой и других армий».

Гаразд, 218 офіцерів, а решта? Ось службова записка кінця 39-го: «установлено, что 12/III-38 г. Волковым арестован 81-летний старик Терсанцев Василий Дмитриевич, уроженец Тамб. губ., русский, 54 года проработал слесарем на паровозо-рем. заводе. Награжден орденом Трудового Кр. знамени. Пенсионер. Инвалид. Парализован. Слепой. Терсанцева превратили (так у тексті. — **Ред.**) членом областного меньшевицкого центра и 7 мая 1938 г. его по тройке расстреляли».

Разом з Терсанцевим розстріляно 17 чоловік, із них Ісаак Зайдинер — 80 років, Олександр Пех — 68, Остап Омелюженко — 65. (ДА СБУ, Полтава. Спр. № 19533).

Художнє оформлення

З протоколу допиту начальника Особливого відділу НКВД у 25-й стрілецькій дивізії Г. Богатька:

«Волковым чуть ли не открыто указывалось на то, что протокол должен быть художественно оформлен, а под этим художеством крылась «липа», которую не только не пытались скрыть, а наоборот, лица, активно принимавшие участие в художественных оформлениях поощрялись и даже получали награды.

В Полтаве при очистке ассенизаторами уборной были обнаружены негодные боеприпасы, которые, по заключению специалистов, находились в этой уборной свыше 15 лет и пришли в полную негодность. Волков использовал этот случай для создания диверсионной организации, добившись от арестованного Трегуба показаний о том, что он эти снаряды хранил в диверсионных целях».

Слідчий-простак

Свідчить співробітник УНКВД Полтавської області В. Федоров (липень 39-го):

«Чуть ли не на первом областном оперативном совещании Волков начал говорить, что «враг хитр, он всего не говорит, но надо записывать не только 100% того, что враг говорит, но и 40% того, что он думает».

Первый случай фальсификации Волковым протоколов допроса мне пришлось наблюдать по делу Отченаша Степана Митрофановича. По показаниям Отченаша я составил протокол. Волков прочитал, остался недоволен и приказал протокол переписать, сделать более широким. Я переписал, но нового ничего внести не мог. Волков потребовал меня к себе в кабинет и начал кричать: «Вы что, покрываете врагов? Где остальные полки? Почему Вы их скрываете?»

На мой ответ, что Отченаш ничего ни о каких полках не говорит, Волков закричал: «Вы врете, вы скрываете врагов! Пойдите вы все в с... со своим Отченашем. Вы украинец?»

Когда я ответил, что родился на Украине, Волков закричал, что теперь ему все понятно, что я умышленно покрываю «полтавских галушников», пригрозил, чтобы я помнил, что я украинец и интеллигент, и выставил из кабинета.

Потом он написал протокол допроса Отченаша, в котором появился Кочержинский полк, о котором Отченаш ничего не говорил. Появились в протоколе Лохвицкий, Липово-Долинский и Роменский полки, о которых Отченаш тоже ничего не говорил».

Як стають японцями

Знов той самий Федоров: «я проставил фамилию одного эсера, имевшую украинское окончание на «о», Волков же записал ее с окончанием на «ов», как русскую.

Полагая, что это опечатка машинистки, я зачеркнул «в» и фамилия снова приобрела украинский характер.

Волков вызвал меня к себе и начал кричать: «Как вы смеете исправлять написанное мною! Какой «левый» эсер может быть украинцем, это русские эсеры, что вы лезете ко мне со своими хохлатскими фамилиями!»

За статистикою УНКВД, на Полтавщині у січні—липні 38-го заарештовано 6791 чоловік: українців — 5891, росіян — 367, євреїв — 206, поляків — 183, німців — 37, латишів — 19, болгар — 6, греків — 4. Японських шпигунів — 27, іранських —24.

Зведені дані про засуджених на Полтавщині:

«За 1937 г. (с момента организации области)

Осуждено: по 1 кат. ... 1944 чел.
по 2 кат. ... 2363 чел.

За 1938 г.

Осуждено: по 1 кат. ... 3729 чел.
по 2 кат. ... 639 чел.»

(ДА СБУ. Ф.42. — 35.)

Перша категорія — розстріл.

Один нерозстріляний

Із свідчень співробітника УНКВД Полтавської області О. Берестеньова, кінець 39-го:

«В ноябре м-це 1938 г., после поступления указания о прекращении рассмотрения следственных дел на местах тройками, в кабинете Волкова был разговор: «вот я сделал большую глупость, не расстрелял сторожа кладбища, т. к. он знает могилы, куда мы возили расстрелянных, и ему, пожалуй, известно количество расстрелянных, он копал могилы и сам засыпал». На это Волкову никто из присутствующих ничего не ответил». (ДА СБУ, Полтава. Спр. № 19533).

Хороший хлопець

Для «простих» була загроза не лише розстрілу, а й стати тим, хто сам розстрілює. Ось хороший простий хлопець, Ф. Мироненко, свідчить під арештом 11 грудня 1939 р.:

«В марте 1938 г. по мобилизации ЦК КП(б)У меня как члена Ленинско-Сталинского комсомола мобилизовали на работу в органы НКВД. До этого я был студентом 3-го курса Украинского физинститута. В прошлом я батрак-беспризорник, в 1928 г. поднят комсомолом с улицы и с этого я являюсь подлинным воспитанником комсомола.

Я, как комсомолец, считал своим долгом активно помочь коммунистической партии в борьбе с внутренней контрреволюцией. Я всегда был и есть ненавистен к врагам народа, поэтому и ушел работать в органы НКВД.

Отделом кадров НКВД УССР я был направлен на работу в Полтавское облуправление НКВД. Я со многими студентами-комсомольцами был принят начальником облуправления Волковым и другими, которые нам сообщили, что сейчас арестовано много врагов народа. Сейчас вы увидите живого врага и добивать будете вместе с начальниками отделений такового допрашивать. Установка для допроса была такова: как только вызвал врага, сразу же кричи на него «колись» во весь голос и «при» его матом. Поскольку я еще не видел, как ведется следствие, для меня это была вовсе новая школа допросов.

...вызывали арестованных врагов народа и допрашивали таковых. Бывало так, что враг долго не сознается, его били, заставляли меня бить и я бил, а кого бил — говорили мне, что врагов били.

...мы допрашивали арестованных врагов народа Белуху, Щербину, Лернера, который написал заявление, что я в процессе его допроса применял физические меры следствия.

По этому вопросу я могу написать, что однажды утром, или кажется, вечером, начальник облуправления НКВД Волков, его заместитель Поляков приказали нам, оперработникам, чтобы всыпать Лернеру, но мы ему немного и всыпали. Писать вымышленные показания мы его не заставляли. Было приказано начальством, что враг должен сам знать, что рассказывать.

В отношении нарушения мною революционной законности в процессе следствия, я считаю, что я ничего не нарушал. Я призван в органы НКВД Коммунистической партией для борьбы с врагами народа. С врагами я считал, а оно так и должно было, нужно обращаться и громить врагов по-вражески. Тогда говорили, что арестовывали только врагов, а поэтому я тогда на допросах видел и допрашивал врагов народа. Оказанное мне доверие партией я, как комсомолец, выполнил с честью.

Поскольку в чекистской и следственной работе я был тогда, да еще и сейчас очень слеп, т. е. в силу того, что я на это не учился, школы не кончал по следствию и не знал, как в органах НКВД допрашивают, я думал, что так было и нужно.

В этот период я работал под руководством и подчинением многих начальников, в лице которых я видел начальников и коммунистов. Их приказания я выполнял.

Мне партия приказала бы в огонь идти на пользу партии и родины, и я это бы выполнил, на то я являюсь воспитанником великой партии Ленина-Сталина и ее помощника комсомола.

Показания мною написаны верно, в чем и расписываюсь».

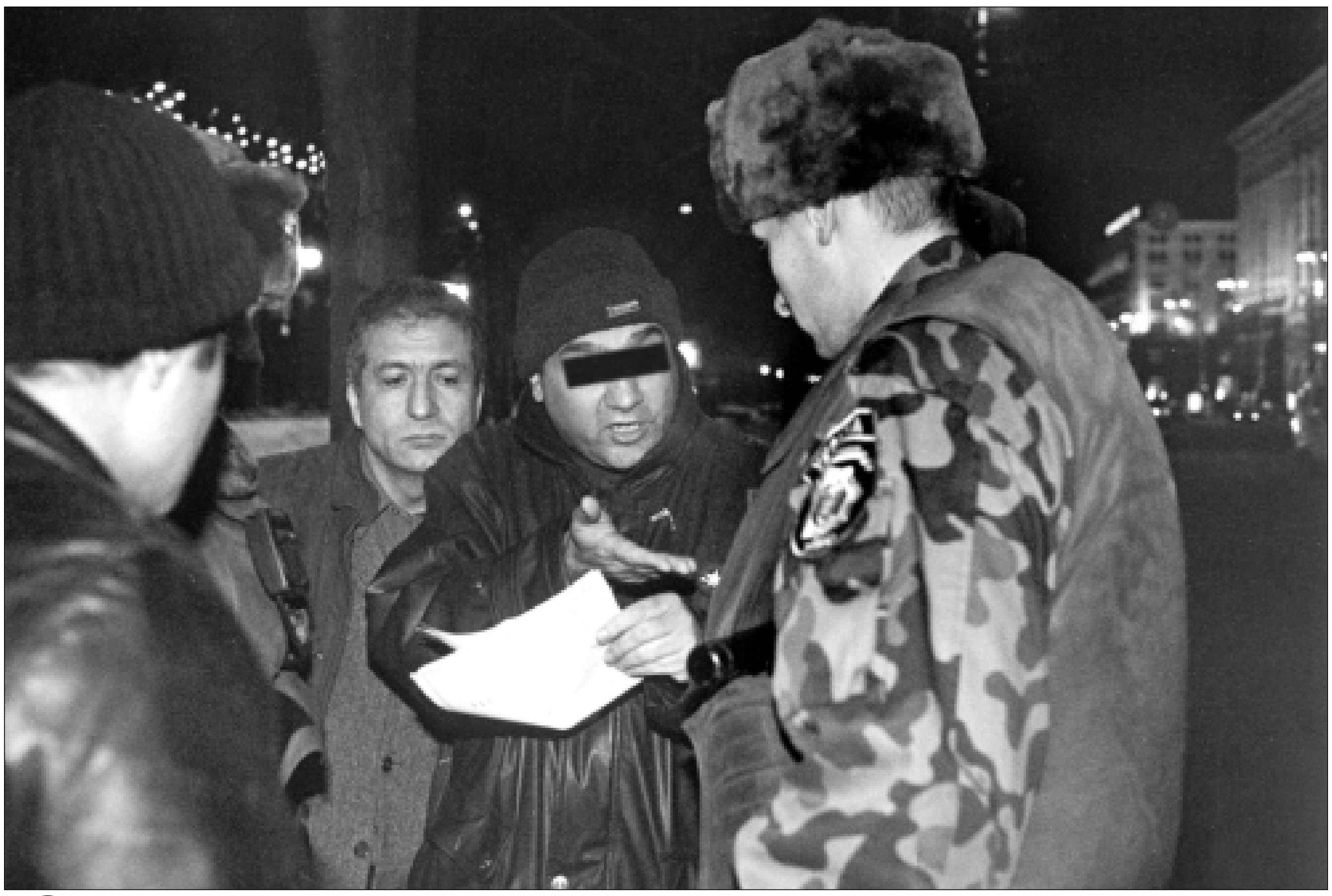
(ДА СБУ, Полтава. Спр. № 19533.)

Він був 23-річний сержант держбезпеки. Його розстріляли, мабуть, раніше, ніж тов. Волкова. Після цього партія, якій вірно служив цей простодушний хлопець, могла вважати себе безгрішною.

**За публікацією О. Лошицького, журнал «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ», № 2/4, 2000 р.
Підготував Віталій Жежера.
Дякуємо начальникові Державного архіву СБ України полковнику Олександру Пшеннікову за сприяння в роботі.**

Політ «Беркута»

(з невідомого орнітологам)

Сім діб Києва

(Початок на 1-й стор.).

Точніше — сім ночей

Отже, 21 листопада. 18.00. Бруківка перед будинком міліцейського главку, ніби скляна — мороз перетворив її на ковзанку. Просуваючись обережно, мимоволі думаєш про те, що ось так наближаються до Системи — складного технічного, кадрового, кримінально-оперативного і ще бозна-якого арсеналу, покликаного охороняти спокій столиці.

Однак попри люб'язне запрошення керівників главку і готовність максимально посприяти нашій роботі починається все... з розчарування. Знайомитися безпосередньо з Системою доведеться завтра, а сьогодні ми сідаємо у джип разом з нарядом «Беркута». Чотири бронежилети і автомат — це два Сергії, Валентин та водій Сашко. Дізнавшися, що ми газетярі, Сашко каже: «Краще б солярки підкинули...».

Солярки на кожен такий наряд, справді, кіт наплакав: видають 10 літрів на 13 годин роботи. Переслідуєш злочинців — думаєш про порожній бак.

Центр столиці, вітальня міста. Звісно, тут несуть службу кращі наряди, наш — не виняток. Службу сержанти, як і цивільні, називають роботою, зате себе — бійцями. Дуже швидко розуміємо, що недарма. Це не звичка, що залишилася від Нацгвардії, де служили всі четверо, це природна самооцінка людей з гострою реакцією на будь-яку несправедливість.

А її вистачає. Напередодні в Деснянському районі «беркутівці» за півгодини «вирахували» грабіжника, який відібрав у громадянина А. документи і 200 доларів США. Пізніше з'ясується, що саме в цей час інший «Сатурн» (позивний чергових нарядів «Беркута») на вулиці Сирецькій заламував руки грабіжникам, які полегшили кишені громадянина Д. на тисячу гривень. Цього разу обійдеться без опору. А на ринку «Юність», де за підозрою в пограбуванні затримували «осіб кавказької національності», без опору не обійшлося. Та, як кажуть наші попутники, затримати непокірних — справа техніки.

Хлопцям, схоже, болить інше. «Відпрацьовували» місто на виявлення вибухівки (такі акції проводять після кожного резонансного злочину). Хтось застосував силу проти невідомої особи, яка поводилася неадекватно. А то виявився помічник депутата — і засудили правоохоронця на два роки умовно. Після того випадку сумно жартують: перш ніж затримати злочинця, поцікався, хто його друзі та родичі.

У березні під час заворушення на Банковій вони стояли з розлюченим натовпом віч-на-віч — чимало бійців потрапили до лікарень. Де роздобути грошей на лікування? Боліла голова у Батька — так вони називають свого командира полку полковника Валерія Коновода.

— Ми потрібні, коли в когось біда — каже Сашко. — Недавно я поховав свого друга, котрий голіруч затримував озброєного злочинця, а помер від раку. Такі хвороби за куці гроші не вилікуєш...

На Хрещатику малолюдно — мороз. Але тут або на площі Франка, або на вулиці Саксаганського «Сатурн» (наш позивний) має бути у певний проміжок часу. 19.03. Віддаємо належне професіоналізмові хлопців. Для перевірки особи вони зупиняють перехожих, які в нас не викликають найменшої підозри. Сергій пояснює коротко: «Метушилися»...

Мабуть, «метушилися» і гастролери з Росії, які вирішили «почистити» квартиру вчительки по вулиці Астраханського, 5. Бо одразу впали в око «Беркуту», в якого не залишився непоміченим опущений у сміттєпровід мішечок з купою каблучок, хрестиків, браслетів та інших золотих виробів...

На вулиці Саксаганського — перекур. Наряд обіцяє пригостити кавою. Згадали про те, як еквадорською кавою за 12 гривень отоварювали їм продовольчі пайки. Пити ту каву не наважилися, а на базарі її не прийняли навіть за 2 гривні — не підлягала реалізації. Знову сумно жартували...

Завжди напоготові!

Враження таке, що місто замерзло і відігрівається скрізь, де тепло. Це тут, у центрі. А рація невгамовно бурчить — на околицях столиці вирує життя. На Воскресенці зник хлопчик 10 років: худорлявий, сіра шапочка... У Московському районі зламали замок гаража... У Деснянському — на тротуарі замерзає п`яниця... У Залізничному — вовтузяться наркомани...

Десь в районі Саксаганського старший командує: «Гайда в оцю арочку!». 20.15. Піднімаємося на дев'ятий поверх житлового будинку: двоє — ліфтом, четверо (разом з нами) — пішки. Видно, що тут насиджене місце наркоманів. На підлозі біля сміттєпровода — два шприци. На останньому поверсі спить бомж — калачиком. Поява «беркутівців» його не бентежить та й вони, схоже, мало ним цікавляться, спроваджуючи вниз, до виходу. Усім зрозуміло: одразу переберется в інше парадне.

Виїжджаємо на Бессарабську площу, де будівельні риштування нагадують театральні декорації. 22.42. Хрещатик о цій порі схожий на малосімейну квартиру — присівши на бордюр дороги у центрі веселої компанії якийсь чоловік перевзувається. Перевіряємо документи. Виявляється — турецькопідданий, а наряд не володіє навіть англійською. Хоча, звісно, мав би, бо центр столиці — Мекка для зарубіжних гостей, та й замість паспорта громадянин показує довідку з розмитими печатками. Хлопці чемно вибачаються, запрошують до автомобіля для перевірки документів. Поки їдемо в Печерське райуправління міліції, громадянин, схоже, висловлює комусь своє обурення по мобільнику. Десять хвилин на перевірку — ще одне «sorry». І вже за кілька хвилин турецькопідданий стоїть там, де його затримали, розшукуючи по мобільнику свою компанію.

Життя триває

23.20. Черговий перекур на розі Прорізної та Хрещатика — продовження розмови про наболіле. Про мізерні зарплати. Про втрачену надію одержати квартиру. Про високу вартість проживання в гуртожитках. Про складність виконання професійного обов'язку. «Запримітивши у вікні фешенебельного розважального закладу підозрюваного у злочині, — сказав один, — ми маємо зважати, що він перебуває на приватній території, і, не виключено, має надійне прикриття серед сильних світу цього...».

00.03.— 5.00. Коли наряд «Беркута» здав своє чергування, ми пересіли у власну машину і проїхали нічним містом за власним маршрутом. Працювали всі казино, стриптиз-бари, клуби і більярдні — життя тривало. В районі Дніпровської набережної стали свідками запеклої бійки і затримання її учасників працівниками міліції. Може, іншим нарядом «Беркута». За добу в столиці було скоєно 150 злочинів, 115 розкрили того ж дня. А сіру шапочку таки розшукали.

Сергій ВЛАД.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.
(Далі буде.)

У номер

■ Луганськ

Коли в Донбасу іменини?

Донбас готується відзначити свої іменини — 280-річчя з дня відкриття в краї кам'яного вугілля. На пропозицію донецького письменника Івана Костирі, цією датою стали вважати час зародження Бахмутського солепромислу у грудні 1701 року. Проте окремі історики, краєзнавці та вчені піддають сумніву достеменність цієї дати. Професор В. Пирко, наприклад, називає 1664 рік, коли на Торських озерах (місто Слов'янськ) з'явилися солярні. Доктор технічних наук Ю. Буравльов закликає дивитися на проблему ширше і початок видобування вугілля пов'язує насамперед з розвитком металургії. З колегами не погоджується професор К. Сапицький, вважаючи, що літочислення треба вести з 1796-го, коли біля Лисячої балки (Лисичанськ) було побудовано першу шахту.

І все-таки, коли Донбас має святкувати свій день народження? Гадаю, що це питання не обминуть увагою і учасники конференції, присвяченої 280-річчю з дня відкриття кам'яного вугілля в Донбасі, яка відбудеться незабаром на базі Луганського педуніверситету імені Тараса Шевченка, *повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.*

■ Запоріжжя

Італійці... в степах України

У Запоріжжі на СП «Івеко-Мотор Січ» методом великовузлового складання з італійських та українських комплектувальних розпочато серійне виробництво івековських автомобілів малого класу — п'яти модифікацій «ТурбоДейлі».

На цих автомобілях встановлюватимуть дизельні двигуни та коробки передач, виготовлення яких успішно освоїли запорізькі моторобудівники, запозичивши сучасні технології у своїх партнерів.

Дизельні двигуни різної потужності на СП «Івеко-Мотор Січ» поки що роблять здебільшого з італійських вузлів та деталей, а ось коробки передач — уже практично з вітчизняних матеріалів. Зверніть увагу: не складають із зарубіжних комплектувальних, а виготовляють з нашого металу, яким, зокрема, забезпечує комбінат «Дніпроспецсталь».

Нинішнього року на СП «Івеко-Мотор Січ» уже виготовлено понад сім тисяч коробок передач. 96 відсотків їх експортовано до Італії та Бразилії, решту — до Іспанії, Югославії та Росії. На українському ринку продукція СП користується меншим попитом, хоча в її перевагах уже переконалися й на дніпропетровському «Південмаші», куди запоріжці відправляють поки що незначну кількість своїх силових агрегатів для тракторів «ПМЗ», *повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.*

■ Одеса

Ексклюзивний «екіпаж» для сестричок

Непросту проблему — спільну прогулянку на свіжому повітрі чотирьох сестричок-близнючок — молодому подружжю одеситів Солодкіних допоміг розв'язати дитячий супермаркет «Антошка», подарувавши спеціально замовлену аж в Італії чотиримісну коляску, якої в Одесі було не знайти. «ГУ» розповідав про те, що в Олени та Артема 13 жовтня народилося одразу четверо малят. Тоді мерія міста подарувала сім'ї трикімнатну квартиру, одержали Солодкіни і чимало інших подарунків. Та все одно проблеми раз у раз постають, як ось і ця. Подружжю, дякуючи добрим людям, вдається їх розв'язувати, *повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.*

■ Фотофакт

Інститут ядерних досліджень НАН України запустив у роботу ядерний реактор.

На знімку: «гаряча камера»-бокс для досліджень змін фізичних параметрів зразків металів для обладнання АЕС країни.

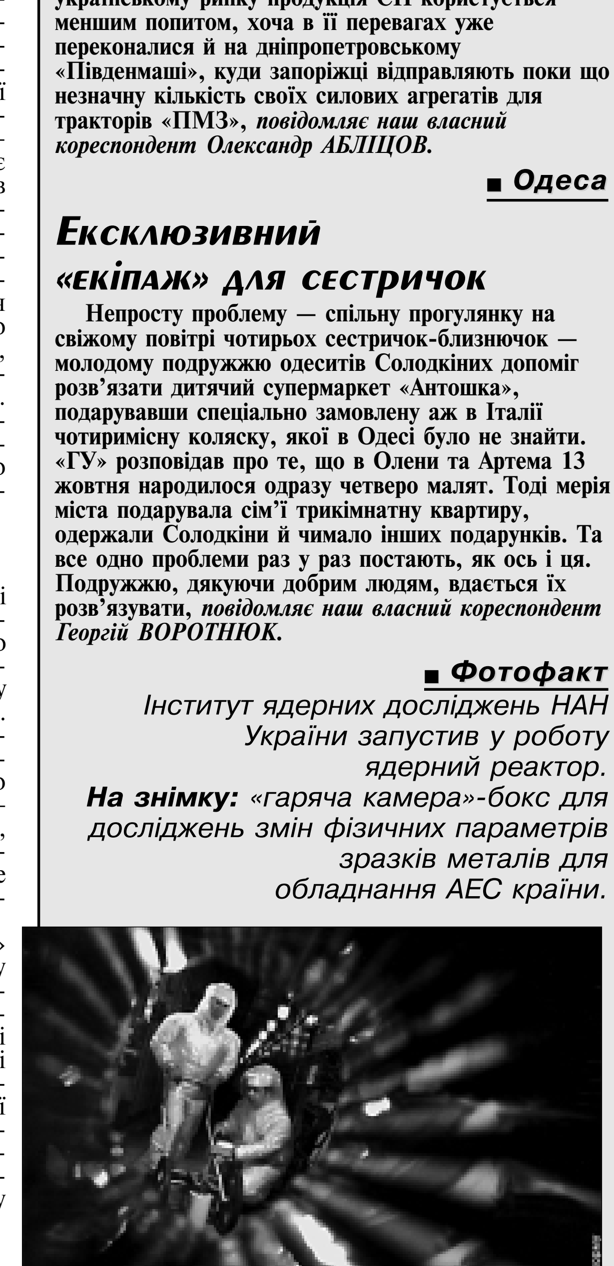

Фото Укрінформу.

Видатні українці

«Не тліти, а завжди горіть»

13 грудня — 38 років із дня смерті Василя Симоненка

Василь Андрійович Симоненко з'явився на світ 8 січня 1935 року в селі Біївцях на Полтавщині. Як автор поезій, новел, гуморесок та публіцистичних статей став відомим ще в молодому віці.

Дитинство без батька припало на воєнні роки, окупацію, голод. По війні Василь ходив до сільської школи поганенько вдягнений. У мороз і хурделицю долав неабияку відстань. Однак навчання закінчив з високими оцінками і без труднощів вступив до Київського державного університету імені Т. Шевченка.

Та насамперед світогляд хлопця формували дорогі йому люди — мама Ганна та дідусь Федір. «Дід Федір Щербань — перший Василевий друг і наставник, домашній учитель, — згадувала Ганна Федорівна. —Син у поезіях оспівував діда як високу духом людину, що цементує, згуртовує рідний народ».

Саме завдяки дідусеві розквітло у Василя поетичне сприйняття природи («Слухати небо, дідову казкову мову»). Пізніше Василь напише вірш «Дід умер» та прозову новелу «Дума про діда».

От і все.
Поховали старезного діда,
Закопали навіки у землю святу.
Він тепер вже не встане
і раптом не піде
із косою під гору круту.
І не стане мантачкою тишу будити,
Задивлятися в небо, як гаснуть зірки.
Лиш росою по нім буде плакати жито
І плентимуть над ним непомітно віки.

З образом матері — Ганни Федорівни — асоціюються у поета рідні Біївці. Понад усе любив і шанував він цю добру душею жінку, яка була йому опорою у житті:

Я таку тебе завжди бачу,
Образ в серці такий ношу —
Материнську любов гарячу
І твоєї душі красу.
Я хотів би,
Як ти, прожити,
Щоб не тліти,
а завжди горіть,
Щоб уміти, як ти, любити,
Ненавидіть, як ти, уміть.

Літературна палітра Симоненка багата на різні жанри. З-під пера вийшли дошкульні сатиричні епітафії, байки, оповідання, жарти й цікаві казки для дітей. Живими нервами відтворював Симоненко дух епохи.

Він пішов з життя у 28 років, залишивши по собі високохудожню спадщину.

У 1988 році засновано Всеукраїнську премію імені Василя Симоненка, яку присуджують щорічно молодим авторам за кращу поетичну книгу.

Зінаїда МАЙБОРОДА.

P. S. від редакції. Подібні тексти пишуться у нас традиційно вже після смерті великих людей. Отож, готуючи матеріал до друку, ми вирішили згадати, як воно було за життя Поета. Цей спогад не магістральний, але прикметний. Про черкаського журналіста і поета Симоненка у 60-х говорили багато, а ще більше —мовчали, та й він сам часто змушений був мовчати. А коли журналіст мовчить, то й не заробляє — це аксіома і тепер, і тоді. А в «Робітничій газеті» в Києві був редактором Юхим Антонович Лазебник. І він без зайвих слів узяв Симоненка на роботу власкором по Черкащині. Тут же телефонують з ЦК: «Навіщо взяв?» — «Бо це талант!» — «Талант — у націоналіста?!» Та Василь лишився, хоч Лазебник розумів: про успіхи у змаганні поет нічого епохального не напише. Так і було. А ще ось як було: доручили поетові зробити матеріал до роковин Кобзаря. Василь у книзі відгуків на Чернечій горі знайшов запис Петлюри й привіз до редакції. Почитали. Звісно, не друкували. А назавтра знов дзвінок з недремного ЦК: «Що ви там петлюрівщину розводите?!» Такі часи! А потім Василь захворів. Лазебник дав свою машину відомому професору-онкологу й той поїхав до Черкас. Повернувшись, сказав: «Врятувати неможливо. Але я читав його вірші. Це ж новий Шевченко!» До речі, прізвище професора-онколога теж було — Шевченко.

P. P. S. Щиро вдячні за цей спогад нашому старшому колезі Юхиму Антоновичу Лазебнику, котрий тепер на пенсії.

Люди на правду чутливі

Друзі «ГУ»

— Попит на «Голос України» в наших кіосках дедалі зростає, — каже, гортаючи сторінки свого журналу роздрібної реалізації періодичних видань, Жанна Олексіївна Вадовська, керівник підприємства «Преса», що в місті Роздільна. — Колись продавали десяток-другий примірників цієї газети, а тепер у вересні реалізували 397, у жовтні — 407.

Просимо порівняти ці показники з даними про попит на інші всеукраїнські періодичні видання. Підраховуємо разом: вона — на калькуляторі, ми — в думці, підсуваючи ближче до співрозмовниці диктофона: інформація ексклюзивна, не всім надається. Особливо тепер, коли роздрібний продаж періодики повноправно увійшов у ринок з його конкуренцією. Результат відрадний. «Голос України» на території, обслуговуваній роздільнянськими продавцями преси, — одне з найбільш ходових видань.

Мешканка неблизького від райцентру села Шеметове Валентина Жебчук, наводять приклад працівники «Преси», — щосуботи буваючи в Роздільній, обов'язково відвідує один із наших кіосків і купує наявні примірники «Голосу». Вона віддає йому перевагу тому, що, за її словами, там багато і правдиво пишуть про людей, їхні радості і біди. Селянка посилається при цьому на публікації Лідії Титаренко з Черкащини, Георгія Воротнюка.

Жанна Олексіївна, взявши до рук свіжий номер «ГУ», зазначає:

— Важливо й те, що ця газета багато пише про наш регіон. Та не це навіть головне. А те, що видання обрало таку позицію, це до вподоби навіть нам, тим, хто вже не одне десятиріччя тримає в руках десятки й сотні найрізноманітніших видань. А саме: виважену в оцінках, гостру в подачі матеріалів, відверту й правдиву. А люди, повірте, на правду чутливі. З таким виданням приємно працювати.

— Ну, а що в «Голосі» не подобається його розповсюджувачам? — допитуємося.

— Три різні ціни, залежно від обсягів видання, відповідає Ж. Вадовська. — Це призводить, бува, до плутанини. Та то проблема, з якою можна впоратися...

Роздільнянська «Преса» має широкий вибір — тісно співробітничає з багатьма постачальниками періодики в Києві, в Одесі, в інших містах. У списку активних партнерів — півсотні адрес зі всієї України. Особлива увага — виданням місцевим, обласним і районним. У «Пресі» болісно сприймають факти зменшення їх тиражів, радять, як цьому запобігти. У Жанни Олексіївни, працівниці з 30-річним стажем, свої аргументи:

— Рекомендую газетярам згадати про громадських розповсюджувачів, організаторів передплати. Вони є скрізь, треба лише знайти таких людей. І особливих заохочень вони не вимагають — були б увага та добре слово...

Вадовська веде підготовчу роботу зі створення своєї фірмової, так би мовити, мережі передплати. Альтернативною наявній вона її не вважає, така собі паралельна. Що спирається на тих самих громадських розповсюджувачів преси, які працюють у трудових колективах: на заводах, у сільгосппідприємствах, у школах. Вадовська має своїх помічників на базарах, на залізниці. В її практиці — зустрічі з активістами, журналістами, читачами...

— Звичайно, з київської преси тримати людину в кожному містечку — розкіш недозволена, — ділиться думками Жанна Олексіївна. — Та знайти друзів навіть у кожному селі — річ цілком реальна. Й ми готові посприяти цьому.

Василь КОЛПАКОВ,
Анатолій СОБКО.

Роздільна
Одеської області.

На знімку: Жанна ВАДОВСЬКА.
Фото Василя КОЛПАКОВА.

«Петрович» збирає друзів

Пиво з такою назвою, як і всі інші напої Сімферопольського пивобезалкогольного комбінату «Крим», популярне на спекотному півострові не менше, ніж «Оболонь» і «Славутич». Останнім часом його колекція найвищих нагород особливо рясна: дві золоті медалі привезли з Сочі, три — з всеукраїнського свята пива. Генеральний директор підприємства Юрій Косарєв, противник всіляких синтетичних концентратів, домігся випуску широкого спектра лише натуральної, корисної для здоров'я продукції, європейського рівня управління, технології, культури і організації виробництва, яке нині повністю комп'ютеризовано. Почали випускати чимало назв фруктових напоїв на основі натуральних соків і ще один вид популярного «Петровича». Цей легкий сорт пива щільністю 10,5 відсотка готують на солоді підвищеної якості, з добавками рису для м'якості смаку й благородної пінистості. Саме те, що треба в спеку, і до смаку молоді й жінкам. Кількість пивних автоматів лише в Криму з іще недавна п'ятисот збільшили до півтори тисячі. А наступного літа, враховуючи неухильно зростаючу популярність їх освіжаючої продукції, таких «оаз», де можна недорого втамувати спрагу, встановлять більше трьох тисяч. Нинішнього курортного сезону пива і безалкогольних напоїв продали на третину більше, ніж торік — на 40 мільйонів гривень. Для такого «ривка в оточенні конкурентів» довелося витратити 700 тисяч доларів лише на придбання сучасного торговельного устаткування і атрибутики. Проте тепер сімферопольське пиво і якістю, і фірмовим оформленням не поступається ні закордонним, ні вітчизняним лідерам виробництва бурштинового напою. З ними немає жодних проблем, навіть з приводу активного просування кримського продукту на ринок всіх областей України. А ось Антимонопольний комітет автономії, дізнавшись, що частка «Криму» на місцевому ринку становила 35 відсотків від усього пива, яке реалізується на півострові, оштрафував своїх земляків — справних вітчизняних товаровиробників на 5 тисяч гривень. Чи не за те, що прагнуть прискорити наповнення місцевого бюджету і скласти своєю натуральною продукцією серйозну конкуренцію навалі закордонних синтетично-концентратних напоїв?

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Спочатку — картини, а згодом і інше

Акції

Десятьма художніми роботами відомого українського художника Олександра Данченка поповнилася днями колекція Музею Богдана Хмельницького, що в Чигирині на Черкащині — батьківщині славетного гетьмана.

До слова, частина портретів із серії «Народні герої України» та картини із серії «Визвольна війна українського народу проти польської шляхти 1648—1654 років» відомі широкому загалові — вони використовувалися в підручниках з історії.

Свого часу керівництво Національного історико-культурного заповідника «Чигирин», до якого входить і музей, намагалося придбати ці картини у родини художника. Проте через брак коштів це не вдалося. Тому по допомогу звернулися до Фонду інтелектуальної співпраці «Україна-XXI століття», очолюваного народним депутатом Богданом Губським. Де їх ініціативу з радістю підтримали.

За словами народного обранця, передача картин — лише початок тісної співпраці з відродження пам'яток, присвячених Богдану Хмельницькому. Один з напрямів формування духовного потенціалу нинішнього покоління — розкриття на конкретному матеріалі неперервності волелюбних традицій українців, їхнього прагнення збудувати власний дім і бути у ньому господарем. Яскравим представником і одним із визначних лідерів цього процесу і був Хмельницький.

Окрім цього, фонд намагатиметься повернути в Україну речі та документи, пов'язані з іменем славного гетьмана. Приміром, особистий прапор Богдана Хмельницького нині зберігається у Військовому музеї Стокгольма. Щоб біля нього сфотографуватися, потрібно отримати дозвіл короля Швеції. Чимало реліквій перебуває в сусідніх Польщі та Росії. Булава — один з найголовніших

знаків — знаходиться у варшавському Музеї Війська Польського. Гетьманська шабля та нагай експонуються в Національному музеї у Кракові.

У московському Державному історичному музеї зберігається миска з викарбуваним гербом «Абданк». На жаль, у Росії загубився золотий хрест Богдана, який до 30-х років минулого століття зберігався в Києво-Печерській лаврі, а згодом з іншими цінностями був вивезений до Москви.

Звісно, намічене досить важко зробити. Проте можливо.

Фонд візьме також участь у виданні наукових праць, спеціальних навчальних курсів, популярних книг для широкого кола читачів і робіт, якими зможуть користатися нинішні владні інститути.

Богдан ДОВНИЧ.
Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Рейтинг
найбільших банків України

Одним із варіантів оцінки стану банку, який дозволяє узагальнити проведений аналіз його діяльності, отримати комплексну оцінку фінансового стану та порівняти результати роботи з результатами інших банків є побудова рейтингів.

Останнім часом у засобах масової інформації часто пропонують рейтинги, що базуються на окремих даних, вирваних з контексту або наданих на конкретну дату показниках, за якими неможливо оцінити загальну картину діяльності того чи іншого банку. Ми подаємо рейтинг найбільших банків України, котрий розраховувався на базі поквартальної динаміки показників за 9 місяців цього року: платоспроможність, миттєва ліквідність, загальна ліквідність, співвідношення високоліквідних активів до робочих активів, якість кредитного портфеля, балансовий прибуток, прибутковість активів, рентабельність, чиста відсоткова маржа.

Для розрахунку використовувалася методика, в якій враховуються тенденції розвитку на основі динамічних рядів показників. Найголовніше — вона позбавлена впливу суб'єктивних факторів, оскільки використовуються бухгалтерські баланси банків. Для оцінки взято п'ятибальну шкалу. П'ять балів — це теоретична оцінка умовного, ідеального банку. Оцінка вище трьох балів є свідченням високої надійності та ефективності банку.

Рейтинг	Назва банку	Бали
	Максимально можливий бал	5.00
1	Промінвестбанк	4.00
2	Перший Український Міжнародний банк	3.64
3	Приватбанк	2.93
4	«Аваль»	1.94
5	Укрсоцбанк	1.80
6	Державний ощадний банк	1.38
7	Державний експортно-імпортний банк	1.25

Кравченко М. М.
Кандидат економічних наук, м. Київ

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1-А) порушив справи про банкрутство;

1. Зат «Агрофірма ім. Ілліча», код 03742216, юр. адреса: 51400, Дніпропетровська обл., Павлоградський район с. Богуслав, р/р 26001301549 в Павлоградському міському Ощадбанку, МФО 306298, справа Б24/210/01. Розпорядник майна Рябчук Сергій Миколайович, 51400, Дніпропетровська обл. м. Павлоград, вул. Горького,135, ліцензія № 036, тел.(056-32) 6-26-06.

2. Мале приватне підприємство фірма «Віват», код 20201611, юр. адреса: 51400, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Верстатобудівників,2/43, р/р 26007158007001 в Павлоградській філії «Приватбанку», вул. Карла Маркса,35, МФО 305727, справа № Б15/170/01. Розпорядник майна Козаченко Володимир Михайлович, 49044, м. Дніпропетровськ-4, а/с 2725, ліцензія № 000003, тел.(0562) 45-54-22.

3. Приватне підприємство фірми «Тавріда», код 13463090, юр. адреса: 51400, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Будівельна,26/46, р/р 26002301700127 в Павлоградській філії «Промінвестбанку», пров. Музейний, 1, МФО 305556, справа № Б/15/185/01. Розпорядник майна Чорна Ніна Адамівна, 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Леніна,29-а, кім.510-513, Аудит-фірма «Інсайдер», ліцензія № 180, тел.(056) 44-33-06.

4. Закрите акціонерне товариство «Гудвіл», код 24446203, юр. адреса: 49081, м. Дніпропетровськ, вул. Артельна,2, р/р 26007010014410 у Акціонерному комерційному банку «Південкомбанк», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Рогальова,12, МФО 305266, справа № Б/15/171/01. Розпорядник майна Осауленко Євген Іванович, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 19, кв.5, ліцензія № 047561, тел.(056) 45-72-24.

5. Колективне виробничо-комерційне підприємство «Віста», код 13423268, юр. адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. ім. газети Правда,14, р/р 26008112063004 в Індустріальному відділенні ЗАТ КБ «Приватбанк», 49081, м. Дніпропетровськ, пр. ім. газети Правда,3, МФО 305299, справа № Б/15/172/01. Розпорядник майна Колєда Ігор Володимирович, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 30/16, ліцензія № 460, тел.(056) 32-06-26, тел./факс 32-06-27.

6. Дочірнє підприємство «Спецбуд» відкритого акціонерного підприємства «Дніпроважбуд», код 01238442, юр. адреса: 49051, м. Дніпропетровськ, вул. Богдана Хмельницького,14-а, р/р 2600030232453/980 в ТВБВ Дніпропетровського Центрального Промінвестбанку України, МФО 305437, вул. Осіння,8, р/р 260130132453 в Акціонерному комерційному відділенні промислово-інвестиційному банку, МФО 305437, вул. Леніна,17, р/р 26000001492684 в центральному філіалі АКБ «Прем'єрбанк», МФО 306696, пр. К. Маркса,59, справа № 15/173/01. Розпорядник майна Колєда Ігор Володимирович, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 30/16, ліцензія № 460, тел.(056) 32-06-26, тел./факс 32-06-27.

Акціонерно-комерційний **«Електрон Банк»** (Код ЄДРПОУ 19358632, юридична адреса: 79000, м. Львів, вул. Грабовського, 11) повідомляє про зміну своєї назви на **Відкрите Акціонерне Товариство «Електрон Банк»**.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи,5) 29.11.01 р. порушено справу № 14269/2-14 про визнання товариства з обмеженою відповідальністю «Баркас» (61037, м. Харків, пр. Героїв Сталінграду,185, кв.56, р/р 500467157 в Жовтневому відділенні ПІБ у м. Харкові), код 23471251 банкрутом.

Розпорядником майна ТОВ «Баркас» призначено Авілова Володимира Матвійовича, ліцензія № 047597 від 17.07.2001 р.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи,5) порушено справу № 14270/2-23 про визнання приватної фірми «Лі-Агро» (61068, м. Харків, вул. Ак. Павлова,313, кв.125, р/р 260093014621 в Харківській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк»), код 30291849 банкрутом.

Розпорядником майна ПФ «Лі-Агро» призначено Атаманчука Миколу Даниловича, ліцензія № АА 047592 від 9 липня 2001 р.

Господарським судом Рівненської області (33023, м. Рівне, вул. Відінська,10) порушено справу № 8/49 про банкрутство Дослідного Господарства «Білокриницьке» (35342, Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Біла Криниця).

Розпорядником майна призначено Гонтар Н. Б. (м. Рівне, вул. Драгоманова, 27, ліцензія № 047695).

Повідомлення про реорганізацію

Відкрите акціонерне товариство «Кам'янець-Подільська тютюнова фабрика» (вул. Крип'якевича, 3, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300) повідомляє про свою реорганізацію шляхом перетворення із відкритого акціонерного товариства у товариство з обмеженою відповідальністю. Реорганізація здійснюється на підставі ухвали господарського суду Хмельницької області від 18.09.01 р. по справі 4/2-Б.

Правонаступником Відкритого акціонерного товариства «Кам'янець-Подільська тютюнова фабрика» (код ЄДРПОУ 00383248, юридична адреса: вул. Крип'якевича, 3, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300) є Товариство з обмеженою відповідальністю «Кам'янець-Подільська тютюнова фабрика» (юридична адреса: вул. Крип'якевича, 3, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300).

Продаємо

за низькою ціною

частково заселений
9 поверховий гуртожиток

загальною площею — 3093 м²
житловою — 1557 м² кв.

У зв'язку з втратою оригіналу свідоцтва про державну реєстрацію Державного підприємства «Головний навчально-методичний центр Держнаглядохоронпраці», ідентифікаційний код 23379396, вважати його нейдісним.

Господарським судом Харківської області (м. Харків-22, майдан Незалежності, 5, Держпром, 8-й п.) 01.11.01 р. порушена справа про банкрутство Державного підприємства «Харківське спеціалізоване ремонтно-будівельне управління № 1» № Б-14177/2-23 (юридична адреса: м. Харків-145, пров. Інженерний, 9, р/р № 26000301865653 в Дзержинському відділенні УАК ПІБ м. Харкова, МФО 351395, код ЄДРПОУ 00293947). Розпорядником майна призначений Чобот Олександр Андрійович (ліцензія № 052 від 06.09.2000 р. тел. 8-0572-19-96-80).

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Хозяйственный суд Донецкой области (г. Донецк, 83048, ул. Артема, 157) постановлением по делу № 33/151Б от 22.11.2001 г. признал ООО «Квинта-96» (г. Донецк, ул. Собинова, 149, ОКПО 24160145) банкротом и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен арбитражный управляющий — Карпачева Людмила Анатольевна, лицензия № 059.

Претензии кредиторов принимаются в течение одного месяца.

Спорт

Як «золоту рибку» у воду не пустили...

■ Плавання

У Шанхаї (Китай) відбувся черговий етап Кубка світу. Знову нас порадував чемпіон світу Олег Лисогор із Броварів, який виграв дистанцію 100 м комплексного плавання і здобув ще й дві срібні нагороди на дистанціях 50 м брасом і вільним стилем.

А де, запитаєте ви, наша «золота рибка», олімпійська і чемпіонка світу Яна Клочкова? І вона, зрозуміло, збиралася до Китаю. Перебуваючи у блискучій формі, планувала разом із своєю наставницею Ніною Кожух нові перемоги. Але видатна спортсменка далі німецького Франкфурта-на-Майні не змогла виїхати. Адже там виявилося, що у Клочкової ... «підозріла» віза. Що це — заздалегідь запланована конкурентами провокація? Чи недбалість тих наших чиновників, які опікувалися оформленням виїзних документів чемпіонки? Хоча не так уже й давно Клочкова побувала в Китаї на Всесвітній універсіаді, і все було гаразд. І взагалі українська красуня-чемпіонка аж ніяк не схожа на терористку...

Олена з Романом дорогоцінну «плавку» здійснили

■ Стрибки у воду

Афіни (Греція). Гран-прі FINA-2001. Суперфінал. Чудово виступили знані українські спортовці. Олена Жупіна із Запоріжжя здобула «золото» на 10-метровій вишці, випередивши фаворитів у цьому виді спорту — китаянок. На рівних із китайцями та іншими зірками змагався і луганчанин Роман Володьков, який удостоєний срібної медалі у стрибках з 10-метрової вишки. Переміг тут Тян Лянь (Китай).

Ліцензії отримали...

■ Футбол

Відбувся третій випуск тренерів нелюбительських клубів України, які стали власниками ліцензій категорії А («ПРО-диплом»). Навчання проходило у три етапи: теоретичні і практичні заняття, захист дипломних робіт. Власниками ліцензій стали: Володимир Атаманюк, Юрій Вернидуб (обидва — «Металург» Зп), Іван Балан («Металург» М), Богдан Бандура («Карпати»), Віктор Грачов, Ігор Дибченко (обидва — «Шахтар»), Валерій Душков (ФК «Вінниця»), Василь Єрмак («Нафтовик»), Віктор Іщенко, Володимир Лозинський (обидва — ЦСКА), Юрій Калитвинцев, Сергій Шматоваленко (обидва — «Закарпаття»), Віталій Кварцяний (СК «Волинь-1»), Юрій Коваль («Зірка»), Геннадій Литовченко («Кривбас»), Михайло Михайлов («Динамо»), Валерій Петров («Таврія»), Роман Покора («Поліграфтехніка»), Олександр Севідов («Металург» Д), Олександр Скрипник («Чорноморець»), Віктор Удовенко («Металіст»), Олег Федорчук («Нафком-Академія»).

Ліцензії тренерам вручили президент ФФУ Григорій Суркіс і член комітету УЄФА з тренерської освіти, технічний директор федерації футболу Угорщини Георгі Месей.

Зустріч із пресою та вболівальниками

Президент ФК «Шахтар» Рінат Ахметов зустрівся з уболівальниками команди і відповів на їхні численні запитання. Говорили про трансферні проблеми, нового тренера клубу, плани колективу. Стосовно наставника команди пан Ахметов сказав, що ведуться переговори із фахівцями — лише представниками Західної Європи. Прізвище обранця стане відоме за сім-десять днів.

Це побачення тривало понад чотири години. А потім відбулася ще й прес-конференція. Президент «Шахтаря» різко висловився на адресу керівництва ФФУ, поділився враженням від завершального поєдинку першого кола чемпіонату країни між донецьким «Металургом» і київським «Динамо». А також виклав власну суперечливу (як на мене. — *В. Б.*) точку зору на окремі проблеми, які є сьогодні в українському футболі.

Термін дискваліфікації скорочено

Апеляційний комітет УЄФА змінив своє рішення про дискваліфікацію на два роки гравця молодіжної збірної України і львівських «Карпат» Андрія Чернова. Наш футболіст «відзначився» у матчі Польща—Україна, коли штовхнув арбітра з Кіпру. Чиновники визнали, що молодий українець чинив так «у стані афекту», і скоротили термін дискваліфікації до одного року.

Український дует очолив «Сибір»

■ Хокей

Колишні гравці київського «Сокола», а тепер знані тренери — Володимир Голубович та Валерій Голдобін, очолили клуб «Сибір» із Новосибірська.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Династія, позбавлена материнської любові

Репортер

Житомирська школа-інтернат для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки, стала домівкою для 355 хлопчиків і дівчаток.

Руслан. Кирпатий бритоголовий хлопчик. Ніс подряпаний. На лобі маленькі шрами. Він тут уже шість років. Навчається в п'ятому класі і стверджує, що йому в інтернаті подобається.

— Мама в чужих людей. Татко й маленька дитина, братик, згоріли в хаті під час пожежі. До мене інколи бабуся приїздить, — плутано розповідає Руслан. А того місця у своїй біографії, коли горів батьківський дім, хлопчик практично не пам'ятає. Або не хоче згадувати.

На дверях однієї з кімнат першого поверху школи табличка «Клас інтенсивної педагогічної корекції». У ньому тринадцять учнів, діти із затримкою психічного розвитку (ЗПР), опановують знання початкової школи за спрощеною програмою.

Вася Любер у корекційному класі вже третій рік. Перевели його зі школи для розумово відсталих. Там дитині ставили діагноз — дебільність, тепер у Васі — ЗПР.

— Дуже нервовий хлопчик, — розповідає його вчителька Людмила Марченко. — Розв'язуємо задачку. Не виходить. Він починає виривати аркуші, стає агресивним, кидає підручник...

Під час нашої розмови Людмила Миколаївна притримує двері класу, за якими гудуть, плачуть, падають і гримлять діти.

— Вони дуже вимогливі. Коли щось не так, одразу — істерика, — попереджує педагог.

І на доказ її слів за дверима чується гуркіт. Зазираємо: розчервонілий хлопчисько перекинув парту і штовхає її ногою.

З'ясувалося, що їхній клас не пустили на концерт київських артистів, які приїхали в інтернат з благодійною акцією. Звідси й така неадекватна поведінка дітей, схожа на справжній бунт.

— Зараз прийдуть гості. А нас не пускають. Антихрист, їй-Богу, антихрист, — від стіни до стіни класної кімнати ходить коротко стрижена дівчинка, бубонить собі під ніс і плаче. — Отак і просидиш тут без діла. Не знаю, що робити? Що робити?

Справедливість перемогла, і вже через десять хвилин учні зепеервівського класу сиділи в першому ряду актового залу й плескали в долоні.

...Галя Сорока. Дев'ятикласниця. Жвава, усміхнена, спортивна. Галя родом з Ємільчиного Житомирської області. В інтернаті живе з першого класу. Її мати померла. Батька Галя не знає. Залишилися в Галини старші сестри і брат.

— У них свої сім'ї. Їм складно. Тепер не найкращий час, — філософськи зазначає дівчинка. Її мрія — навчатися далі, вступити до кооперативного технікуму. А потім стати фахівцем банківської справи.

— А звідки тобі відомо про цю спеціальність? — запитую.

— У мене є чудовий тренер з баскетболу. Він мені завжди радить, як краще вчинити, і ми з ним обговорюємо всілякі деталі, — пояснює учениця. — А поки що я добре вчуся, бо знаю: в майбутньому зможу розраховувати тільки на себе.

Василь Миколайович Левченко директорує в інтернаті вже 16 років. Він і живе тут, на території школи, разом зі своїми учнями та підопічними.

— Зазвичай до нас направляють дітей із багатодітних сімей, — розповідає директор. — Є цілі династії. Сім'я Только, наприклад. Їх шестеро. Найменшому — шість років, а старшому — вісімнадцять. Батьків позбавлено батьківських прав — алкоголіки. А в сім'ї Гамоцьких п'ятеро дітей залишилися сиротами. Троє вже закінчили наш інтернат, двоє ще навчаються. При інтернаті ми відкрили дошкільне відділення. Навіщо? Для того, щоб зберегти родинні стосунки між братиками і сестричками.

Фінансове питання, за словами Василя Левченка, завжди було актуальне для інтернату. Але цього року харчування дітей, зарплати працівникам, а головне, енергоносії спонсорує місцева влада. Проблему забезпечення дітей одягом і взуттям директор намагається розв'язати самотужки, залучаючи спонсорів і меценатів. А ось зігріти душі маленьких громадян, котрі опинилися у смузі відчуження цього життя, навчити їх вірити людям і державі, переконати в тому, що вони потрібні і їх люблять, — це, мабуть, найскладніше. Адже таких чудових тренерів з баскетболу на всіх вихованців інтернату вочевидь не вистачає.

Ольга ВАУЛІНА.

Київ — Житомир — Київ.

Рятівний окраєць

Костопільчанка Марія Невмержицька спостерігала за онуками, які разом з іншими дітьми гралися на майданчику. Один з малюків жбурнув окраєць хліба на асфальт. Жінка підняла його, почала кришити горобцям.

...А в дні її дитинства (1932—1933 голодні роки), такий окраєць врятував би життя комусь з її односельчан. Марно раділи Марійчині батьки врожаю, повертаючися з поля втомленими, марно обнадіювали дітей, що будуть з хлібом. Хіба ж гадали вони, що комусь у Москві спаде на думку вичистити навіть засіки з насінням?

Пам'ятає Марія Олександрівна, як по її рідній Стадниці, що на Вінниччині (після війни село відійшло до Київської області), голодомор косив односельців. По селу їздила підвода, яку тягнули дві шкапи, забирали тіла і звозили їх за село, до яру.

— Одного разу одна із шкап упала від голоду, —згадує пенсіонерка. Люди накинулся на неї, розтерзали. Варили юшку. Знесилена від недоїдання мама принесла з вулиці страшну звістку: сусідка вночі з відчаю повкидала у криницю опухлих від голоду дітей і сама подалася за ними слідом. Відтоді я та ще четверо моїх братів і сестер спали по черзі: боялися, щоб і з нами так не вчинили...

Цей окраєць, викинутий малюком, снився Марії Олександрівні у фашистській неволі, бо в'язнів концтабору годували лише юшкою з брюкви. Та й нині пенсіонерка не може собі дозволити розмаїття страв на столі.

— Молю Бога, щоб не повторився голодомор, — каже Марія Олександрівна. — І донька та онуки знали про нього лише з моїх розповідей.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фотофакт

19-річна Наталія Ковальчук із Керчі стала переможницею конкурсу краси «Міс Мілленіум», який відбувся в Києві.

Фото Віктора ПОБЄДИНСЬКОГО (УНІАН).

Турбота

Сільський нянь

У Володимира Гуля професія «нечоловіча». В своєму рідному селі Славне він обслуговує самотніх людей похилого віку. Земляки Володимирові й прізвисько дали — нянь. Серед соціальних працівників села він —єдиний чоловік, тож і обов'язки в нього виключно «лицарські»: води накачати, паркан підлаштувати, дровець нарубати. Втім, трапляється, і до плити стає, щоб борщу зварити чи млинців насмажити. А досвід куховара сільський нянь має, бо «сколесив» колишній Союз механіком рефрижераторних потягів. Довгострокові відрядження навчили і з сокири кашу варити.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

Фото автора.

Книжкові розсипи придеснянців

Ювілеї

Днями виповнилося 25 років Чернігівській організації Національної спілки письменників України. Стільки ж літ її очолює лауреат Міжнародної премії імені Г. Сковороди та Всеукраїнської премії імені В. Сосюри, автор майже 30 книжок Станіслав РЕП'ЯХ. Ми попросили його розповісти про досягнення і проблеми чернігівських письменників.

— Чверть століття тому придеснянські поети, прозаїки, літературознавці продовжили справу єднання чернігівських літераторів, — зазначив він,— яку започаткували свого часу Б. Грінченко, М. Коцюбинський та їхні наступники. Спочатку нас було десять. Нині маємо тридцять одного поета та прозаїка. Це — різні творчі особистості, манери письма, способи мислення.

За 25 років чернігівськими спілчанами видано понад 250 книжок, проведено майже 20000 зустрічей з читачами. Книги Миколи Холодного, Дмитра Іванова, Олександра Астаф'єва, Володимира Кашки, Костя Москальця, Валентини Мастерової, Володимира Шкварчука, Сергія Дзюби були не тільки помічені в Україні, відзначені престижними преміями, а й стають неабияким набутком сучасної літератури. Чимало поетичних, художніх відкриттів мають у своєму доробку й інші письменники.

До речі, на Чернігівщині цього року стартувала обласна програма підтримки книговидання. Сподіваюся, що це додасть настрою багатьом моїм друзям. Адже за свою нелегку працю вони найчастіше не отримують ні копійки. А треба, щоб праця письменника була належно пошанована в державі!

Записав Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Стипендія з карткового рахунку

Невдовзі українські студенти зможуть відкрити власні банківські рахунки, на які безкоштовно перераховуватимуться їхні стипендії. Про це повідомив на прес-конференції заступник голови правління банку «Аваль» Ігор Слободський.

І все це завдяки міжнародній платіжній студентській картці ISIC-MAESTRO, яку презентуватимуть банк «Аваль» і компанія STI Ukraine (уповноважений офіс Міжнародної конфедерації студентських подорожей). «Ми створили цю картку, щоб студент подорожував з мінімальними витратами, максимальним комфортом і свободою пересування», —заявив Ігор Слободський.

А ще власник ISIC-MAESTRO одержуватиме готівку зі свого карткового рахунку, який може бути відкритий і в доларах США, і в гривнях, у більш як 300 тисячах банкоматів. Водночас нова картка є міжнародним посвідченням особи — визнаним у 95 країнах світу документом, який підтверджує статус студента.

Вл. інф.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА .
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311230. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України